

Tiia-Maria Toivonen & Martta Vihervuori

NAISFRISBEEGOLFAAJAN HARRASTAMISEEN VAIKUTTAVAT TEKIJÄT

Opas harrastajille ja ideoita naistoiminnan kehittämiseen

Opinnäytetyö

Liikunnan ammattikorkeakoulututkinto

Liikunnanohjaaja (AMK)

2024

Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu

Tutkintonimike	Liikunnanohjaaja (AMK)
Tekijät	Tiia-Maria Toivonen & Martta Vihervuori
Työn nimi	Naisfrisbeegolfaajan harrastamiseen vaikuttavat tekijät. Opas harrastajille ja ideoita naistoiminnan kehittämiseen
Toimeksiantaja	Suomen frisbeegolfliitto ry
Vuosi	2024
Sivut	51 sivua, liitteitä 28 sivua
Työn ohjaaja	Sami Huoman

TIIVISTELMÄ

Frisbeegolfia pidetään sukupuolineutraalina lajina, mutta tästä huolimatta lajin sisällä ilmenee sukupuolijakauma nais- ja miespelaajien välillä. Tämä opinnäytetyö pyrkii selvittämään, mitkä tekijät vaikuttavat sukupuolijakaumaan frisbeegolfissa.

Opinnäytetyö on toteutettu toimeksiantona Suomen frisbeegolfliitto ry:lle. Opinnäytetyön tavoitteena on tutkia naisfrisbeegolfaajan harrastusmahdollisuuksia sekä niihin vaikuttavia tekijöitä. Tutkimuksen kautta on pyritty selvittämään tekijöitä, jotka edistävät naisten osallistumista frisbeegolfiin. Opinnäytetyössä tuodaan ilmi frisbeegolfin lajille tyypillisiä piirteitä ja syvennytään siihen, mitä erityispiirteitä naisfrisbeegolfissa on. Tutkimuksessa haluttiin selvittää, mitkä tekijät vaikuttavat naisfrisbeegolfaajilla lajin aloittamiseen. Frisbeegolf on viime vuosina kasvanut merkittävästi, mutta naisten osuus pelaajista on edelleen suhteessa pienempi verrattuna miehiin. Suomen frisbeegolfliiton tavoitteena on tuoda lajin pariin lisää tyttö- ja naisharrastajia.

Opinnäytetyön tutkimus toteutettiin kevään 2024 aikana. Tutkimukseen osallistui 152 tyttö- ja naisharrastajaa kyselylomakkeen ja neljä naispelaajaa teemahaastattelun muodossa. Otanta käsitti harrastajia aloittelijoista ammattilaisiin. Opinnäytetyön aineistonkeruun menetelmänä käytettiin kyselylomaketta ja laajempia teemahaastatteluja.

Tutkimustulokset osoittavat, että laji nähdään pääsääntöisesti myönteisesti. Tuloksista selkeänä havaintona nousi esiin yhteisöllisyyden merkitys. Lajin saavutettavuus koettiin aloittamiseen kannustava tekijänä. Luonto, liikunta ja yhteisöllisyys puolsivat lajin aloittamista. Kehitystoimenpiteet keskittyvät naistoiminnan tukemiseen, kehittämiseen ja lisäämiseen. Tyttö- ja naisharrastajille tulee luoda mahdollisuuksia harrastaa heidän keskinäisessä kilpailusarjassansa.

Opinnäytetyön tuloksista koottiin Suomen frisbeegolfliitolle ja sen jäsenseuroille naisfrisbeegolfopas. Opas sisältää tietoa frisbeegolfista ja ideoita naistoiminnan kehittämiseen. Opas on luotu erityisesti uusien harrastajien käyttöön.

Asiasanat: frisbeegolf, naisfrisbeegolf, tasa-arvo, yhdenvertaisuus

Degree title	Bachelor of Sport Studies
Authors	Tiia-Maria Toivonen & Martta Vihervuori
Thesis title	Factors affecting hobby of female disc golfers. A guide for enthusiasts and ideas for developing female disc golf.
Commissioned by	Finnish Disc Golf Association
Time	2024
Pages	51 pages, 28 pages of appendices
Supervisor	Sami Huoman

ABSTRACT

Disc golf is generally minded as a gender-neutral sport; however, there remains a gender disparity among players, with noticeable difference in the number of male and female players. This thesis sought to identify the factors influencing this gender distribution within the sport of disc golf.

Commissioned by the Finnish Disc Golf Association, this study aimed to examine the career and recreational opportunities available to female disc golfers, and to analyze the factors influencing these opportunities. The research explored elements that promote women's participation in disc golf, shedding light on characteristics specific to the sport, as well as particular features unique to female disc golfers. The study focused on identifying the factors that encourage women to start playing disc golf. Although disc golf has seen significant growth in recent years, the proportion of female players remains relatively low compared to that of the male players. The Finnish Disc Golf Association is committed to encouraging more female participants, including young girls and women, to the sport.

The research for this thesis was conducted in the spring of 2024, involving 152 female participants who completed a questionnaire, and four women who participated in in-depth thematic interviews. The primary data collection methods used were surveys and interviews.

The research findings indicated that disc golf was generally viewed positively by the female players. Accessibility of the sport was perceived as an encouraging factor for new players. Elements such as nature, exercise, and community were identified as the key reasons for starting the sport. Developmental initiatives are suggested to focus on supporting and expanding women's involvement in the sport. For female and young girl participants, opportunities for participation in dedicated women's competitions should be enhanced.

Based on the study's results, a women's disc golf guide was compiled for the Finnish Disc Golf Association and its member clubs. This guide provides information about disc golf and offers ideas for developing women's programs, specifically designed for new participants.

Keywords: disc golf, female disc golf, equity, equality

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	7
2	FRISBEEGOLF	8
2.1	Frisbeegolfin historia ja kehitys	9
2.2	Frisbeegolfin etiketti	11
3	FRISBEEGOLFPELAAJAN FYYSISET OMINAISUUDET	12
3.1	Oheisharjoittelu	12
4	FRISBEEGOLFISSA KILPAILEMINEN	13
4.1	Kilpailuluokat ja pelaajaluokitus	14
4.2	Kilpailutyypit	15
5	NAISFRISBEEGOLF	16
5.1	Tyttö- ja naispelaajien osuus frisbeegolfyhteisössä	17
5.2	Naisille suunnatut tapahtumat	19
5.3	Yhdenvertaisuus	21
6	OPINNÄYTETYÖN TOTEUTUS JA TAVOITE	22
6.1	Kohderyhmä ja toimeksiantaja	23
6.2	Aineistojen keruu	24
6.3	Aineistojen analyysi ja käsittely	25
6.4	Opinnäytetyön luotettavuus ja tutkimuseettisyys	26
7	TULOKSET	27
7.1	Harrastuksen aloittaminen	29
7.2	Urapolku frisbeegolfissa	31
7.3	Syrjintä, kiusaaminen ja epäasiallinen käytös	33
7.4	Mielikuva frisbeegolfista ja näkyvyys	34
7.5	Naisfrisbeegolfin kehittäminen	37
7.6	Naisfrisbeegolfin suosiota tukevat tekijät	40

8	OPPAAN LUOMINEN	41
9	POHDINTA.....	43
	LÄHTEET	46

LIITTEET

Liite 1. Webropol kysely frisbeegolfin urapolkuun ja harrastamiseen vaikuttavista tekijöistä tytöille ja naisille

Liite 2. Naisfrisbeegolfopas – Ideoita harrastajille ja naistoiminnan kehittämiseen

TYÖSSÄ KÄYTETTÄVÄT LYHENTEET

Lyhenne	Englanninkielinen nimi	Suomenkielinen nimi & lyhenne	Merkitys
PDGA	Professional Disc Golf Association	-	Frisbeegolfin kansainvälinen kattojärjestö
SFL	Finnish Disc Golf Association	Suomen frisbeegolfliitto ry	Frisbeegolfin kansallinen kattojärjestö
DGPT	Disc Golf Pro Tour	-	Frisbeegolfin merkittävien ammattilaiskiirtue
NBDG	Natural Born Disc Golfer	-	Frisbeegolftapahtumien järjestäjä
WGE	Women's Global Event	-	Maailmanlaajuinen naisille suunnattu frisbeegolftapahtuma
SUEK	Finnish Center for Integrity in Sports	Suomen Urheilun eettinen keskus ry	Suomen kansallinen antidopingorganisaatio

1 JOHDANTO

Frisbeegolf on viimevuosina kasvattanut suosiotaan ja harrastajamäärät ovat moninkertaistuneet muutamassa vuodessa (Pänkäläinen 2023). Moninkertaistuneet pelaajamäärät eivät kuitenkaan ole kaventanut lajin sukupuolijakaumaa, vaan lajin parissa on huomattavasti enemmän miehiä kuin naisia. Sukupuolijakauma on ollut havaittavissa tilastoinnin alusta alkaen. 2020-luvulla jäsenmäärä on lähes tuplaantunut 6 518 jäsenestä 11 869 jäseneen. Opinnäytetyössä pelaajamäärätilastoina käytetään Suomen frisbeegolfliiton jäsenseurojen jäsenmääriä (Tilastoja ja lukuja s.a).

Opinnäytetyön toimeksiantajana toimii vuonna 1998 perustettu Suomen frisbeegolfliitto ry. Suomen frisbeegolfliiton tavoitteena on kohottaa harrastajien fyysistä kuntoa ja terveyttä, edistää ja levittää frisbeegolfin harrastusta sekä herättää yhteistä urheiluhenkeä. (Suomen frisbeegolfliitto ry 2019).

Tyttöjen ja naisten lisääntyvä osallistuminen edistää sukupuolten välistä tasa-arvoa, erityisesti urheilussa, jossa perinteisesti miehet saavat enemmän huomiota ja resursseja. Tyttöjen ja naisten osallistuminen lajin pariin voi inspiroida uusia lajin harrastajia ja tämä lisää mahdollisuuksia lajin kasvulle ja monipuolistumiselle. Lajin helppo saatavuus on avainasemassa lajin sekä harrastajamäärien kasvulle.

Opinnäytetyön tarkoituksena on löytää ja ymmärtää tekijöitä, jotka vaikuttavat frisbeegolfin harrastamiseen tyttöjen ja naisten näkökulmasta. Opinnäytetyö ei rajoitu vain ammattilaisuran luomiseen ja sen tutkimiseen, vaan pyrkii selittämään laajemmin niitä tekijöitä, jotka vaikuttavat tyttöjen ja naisten mielenkiintoon sekä innostukseen lajia kohtaan.

Opinnäytetyö toteutettiin laadullisena tutkimuksena. Tämän opinnäytetyön pohjalta toteutetaan opas, joka toimitetaan Suomen frisbeegolfliiton jäsenseuroille. Oppaaseen kootaan keinoja ja tekijöitä siitä, miten naistoimintaa voitaisiin seuratasolla kehittää.

2 FRISBEEGOLF

Luvussa kaksi käsitellään frisbeegolfia yleisesti. Alaluvuissa keskitytään frisbeegolfin historiaan, lajin kehitykseen sekä sääntöihin ja etikettiin.

Tutkimustietoa naisfrisbeegolfista on tarjolla suppeasti. Tämän vuoksi opinäytetyössä tarkastellaan frisbeegolfia yleisesti sekä sen vaatimia fyysisiä ominaisuuksia, lajin harrastajamääriä, harrastus- ja uramahdollisuuksia sekä tulevaisuutta erityisesti naispelaajien näkökulmasta.

Frisbeegolf on laji jokaiselle, sillä siinä yhdistyy luonnossa liikkuminen ja hauskanpito. Frisbeegolfia voi pelata yksin tai yhdessä. Lajissa on mahdollista kilpailla aina harrastekilpailuista maailmanmestaruuskisoihin saakka tai harrastaa omaksi ilokseen kilpailemista tavoittelematta. (Frisbeegolfin hyödyt 2020.)

Frisbeegolf muistuttaa peruseriaateiltaan perinteistä golfia, mutta pallon lyömisien sijaan pelaajat heittävät frisbeekiekkoa maalikoriin. Frisbeegolfkentät ovat tyypillisesti sijoitettu metsä- tai puistoalueille. Pelaajan on tarkoitus suorittaa rata sellaisenaan kuin se on, eikä radan muuttaminen ole sallittua. Ratojen sijoittelu ja suunnittelu tarjoaa luonnonmukaisia ja rakennettuja haasteita sekä esteitä pelaajille. (PDGA 2017a; Suomen frisbeegolfliitto ry 2024c)

Frisbeegolfissa kierretään rata, jossa on eri määrä väyliä. Tavallisesti väyliä on 9 tai 18. Yhden kilpailukierroksen pituus on 18 väylää. Jokainen väylä lähtee tiiltä eli heittopaikalta, josta jokainen pelaaja heittää vuorollaan joko arvotussa tai muuten sovitussa järjestyksessä. Se pelaaja, jonka kiekko on pysähtynyt kauimmaksi maalikorista, jatkaa heittovuorollaan. Pelaajan tulee jatkaa siitä kohdasta, johon edellinen heitto on pysähtynyt. Jokainen pelaaja heittää niin monta kertaa, että frisbeekiekko on maalikorissa. Kun kaikki pelaajat ovat suorittaneet väylän loppuun, siirrytään seuraavalle väylälle. Koko radan pienimmällä heittomäärällä suorittanut pelaaja voittaa. (PDGA 2017a; Suomen frisbeegolfliitto ry 2024c.)

Frisbeegolfin harrastamiseen et tarvitse lisenssiä tai seurajäsenyyttä ja maksuttomille frisbeegolfradoille saa mennä kuka tahansa – yleisiä etikettisääntöjä noudattaen. (PDGA 2017; Williamson 2020.)

2.1 Frisbeegolfin historia ja kehitys

Frisbeegolfin juuret menevät maailmalla 1960-luvun Yhdysvaltoihin. Ensimmäinen frisbeegolfkoria muistuttava kori kehitettiin vuonna 1975 ja varsinaisesti lajin kehittäjä pidetään yhdysvaltalaisista Ed Headrickiä. (Frisbeegolf Suomi 2023.)

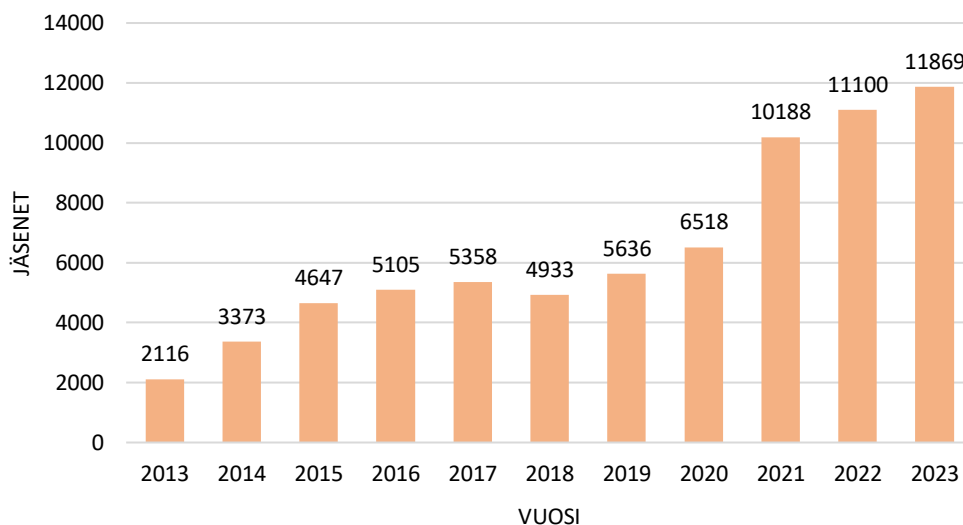
Laji saapui Eurooppaan hieman ennen 1980-lukua, kun vuonna 1978 Ruotsiin perustettiin Euroopan ensimmäinen frisbeegolfkenttä. Tämä rata, Kärsöns Frisbeegolfbana, on suosittu nykypäivänäkin. Suomen ensimmäinen rata perustettiin Helsingin Meilahteen vuonna 1982. Rata rakennettiin alun perin Klaus Arpian kilpailua varten, mutta se on edelleen pelattavissa. Toinen Suomeen perustettu rata on tehty vuonna 1988 Naantaliin. (Frisbeegolf Suomi 2023; Vanderberg 2016.)

Frisbeegolfia voidaan nykyisin pelata lukuisilla kentillä ympäri maailmaa. Yhdysvalloissa ratoja on yli kymmenen tuhatta, joista lähes puolet on täysimittaisia eli vähintään 18 väylän ratoja. (UDisc s.a.) Suomessa ratoja on reilusti yli 800 ja uusia ratoja avautuu jatkuvasti. Harrastus- ja liikuntapaikkoja pyritään tarjoamaan kaikille, koska harrastajamäärät kasvavat tasaisesti koko ajan. (Frisbeegolf Suomi 2023.)

Radat ovat suurimmaksi osaksi ilmaiseksi pelattavissa, mutta joillakin aktiivisesti ylläpidetyillä frisbeegolfradoilla on päivä- tai kierroskohtainen ratamaksu. Perittävillä ratamaksuilla kehitetään frisbeegolfratoja ja pidetään radat hyvässä kunnossa kasvillisuuden sekä rakenteiden näkökulmasta. Frisbeegolfratojen määrä on viimeisen kymmenen vuoden aikana tuplaantunut. (Suomen frisbeegolfliitto ry 2024b.)

Suomen frisbeegolfliitto ry perustettiin vuonna 1998 ja se on siitä lähtien toiminut lajin kehittämisen sekä edistämisen puolesta Suomessa (Frisbeegolf Suomi 2023). Suomessa paikallisesti toimivat frisbeegolfseurat ovat suureksi osaksi Suomen frisbeegolfliiton jäsenseuroja (Suomen frisbeegolfliitto ry 2024b).

Suomen frisbeegolfliitto ry:n (2024) tilastoista on havaittavissa, että laji on 2010-luvulta lähtien kasvanut huomattavasti. 2020-luvulla jäsenseurojen kasvu on ollut huomattavaa, mutta 2021 on ollut selkeä kasvun vuosi, sillä vuonna 2021 jäsenseuroja on ollut 179 ja vuotta myöhemmin 206. Viimeisen kymmenen vuoden aikana jäsenseurojen lukumäärä on lähes kolminkertaistunut. Jäsenseuroissa olevien jäsenten määrä on kymmenen vuoden aikana yli viisinkertaistunut (kuva 1).

Kuva 1. Suomen frisbeegolfliiton jäsenseurojen jäsenmäärä 2013–2023 (Suomen frisbeegolfliitto ry 2024b)

Seuroissa olevien jäsenten lukumäärä on jäsenseurojen lukumäärien tavoin kasvanut huomattavasti 2010-luvun alusta lähtien, mutta suurin piikki on ollut 2021, jolloin vuoden aikana jäsenten määrä on kasvanut lähes neljällä tuhannella jäsenellä (kuva 1). Kasvu on vuotta 2021 lukuun ottamatta ollut tasaista

viimeisen kymmenen vuoden aikana. Kymmenessä vuodessa seuroissa olevien jäsenten lukumäärä on lähes viisinkertaistunut. (Suomen frisbeegolfliitto ry 2024b.)

2.2 Frisbeegolfin etiketti

Frisbeegolfin etikettiin kuuluu muiden radalla ja alueella olijoiden kunnioittaminen sekä huomioiminen, vastuu omasta tekemisestä ja omista heitoista sekä yleisestä viihtyvyydestä. Jokaisen pelaajan vastuu yleisestä viihtyvyydestä tarkoittaa sitä, että radoille viedyt roskat tuodaan sieltä pois. Hyvään etikettiin kuuluu se, ettei käyttäydy epäasiallisesti kanssapelaajaa, kilpakumppania tai ketään muutaakaan alueen käyttäjää kohtaan. (Williamson 2020.)

Frisbeegolfradat ovat usein osa luontoa. Kaikkien on pidettävä huoli, että maastossa voidaan jatkossakin pelata frisbeegolfia, eikä vahingoiteta luontoa. Radoilla on esteitä, kuten puita, pensaita ja rakennettuja esteitä, ja ne ovat siellä syystä. Niitä ei saa vahingoittaa, rikkoa tai katkoa. Mikäli kilpailukierroksella vahingoittaa radalla olevia estettä, johtaa tämä kahteen rangaistusheittoon ja voi pahimmillaan johtaa kilpailusta poistamiseen. (PDGA 2018; Williamson 2020.)

Kohteliasta käyttäytymistä on antaa kanssapelaajalle keskittymisrauha hänen suorituksensa ajaksi. Toisen heittäessä ja putatessa on kohteliasta olla paikallaan ja puhumatta. (Williamson 2020.)

Yhtenä tärkeänä frisbeegolfin etikettisääntönä tulisi muistaa se, että on aina annettava edeltävän ryhmän pelata väylä loppuun ennen kuin heittää ensimmäistä heittoa, jotta säästytään ylimääräisiltä vaaratilanteilta ja häiriköinneiltä. Jos takana tuleva ryhmä on selkeästi nopeampi, on kohteliasta päästää heidät ohitse radalla pelaamisen sujuvoittamiseksi. (Williamson 2020.)

Epäurheilijamainen käytös kilpailutilanteessa voi johtaa hylkäämiseen. Epäasialliseen käytökseen kuuluu huutaminen, kiroilu, lyöminen sekä toisen pelaajan häiriköinti. (PDGA 2017a.)

3 FRISBEEGOLFPELAAJAN FYYSISET OMINAISUUDET

Luvussa kolme tarkastellaan tarkemmin frisbeegolfpelaajille tärkeimpiä fyysisiä ominaisuuksia ja oheisharjoittelua. Frisbeegolf on nopeusvoimalaji. Taustalla toimii maksimivoima, joka edesauttaa nopeusvoimaa sekä kestävyyttä. (Viljanen 2023.) Nopeusvoimalla tarkoitetaan sitä, että tuotetaan mahdollisimman suuri voimataso lyhyessä ajassa. Kun lihas saavuttaa maksimaalisen voiman kertasuorituksessa, puhutaan tällöin maksimivoimasta. (Forsman & Lampinen 2008, 441.) Frisbeegolf vaatii taitoa arvioida sekä kykyä soveltaa tarvittava nopeusvoima eri heittotilanteisiin. Pelaajan on arvioitava tarvittava nopeusvoiman määrä ja suunnata se mahdollisimman tehokkaasti ja oikea-aikaisesti heittoliikkeeseen. Tällöin kiekko saavuttaa tavoitellun lentoradan. Frisbeegolfissa tarvitaan hyvä peruskunto, sillä toistoja kertyy kauden aikana huomattava määrä. Suuret toistokuormat kuormittavat pelaajan kestävyyttä ja lihaksistoa. Kilpailukierrokset voivat kestää useita tunteja, jolloin kehon on pysyttävä sietämään pitkäkestoista rasitusta. (Viljanen 2023.)

Naispelaajan näkökulmasta on huomioitava mahdolliset fysiologiset eroavaisuudet miehiin, kuten kestävyuden ja voiman tasot. Vuodesta 2024 alkaen kaikissa Suomen frisbeegolfliiton alaisissa SM-kilpailuissa edellytetään, että naisten luokille on luotu oma layout. (Suomen frisbeegolfliitto ry 2023a.) Layoutilla tarkoitetaan rataa, jota pelataan. Naisille muokatun radat muutokset voivat olla lyhyemmät väylät tai suuremmat par lukemat verrattuna eri luokkiin.

3.1 Oheisharjoittelu

Frisbeegolfia pelataan pääsääntöisesti ulkona. Suomen kylmä ja luminen talvi asettaa omat haasteensa harjoittelulle talviaikaan. Lajin parissa paljon kilpaileva hyötyy suunnitelmallisesta oheisharjoittelusta. Oheisharjoittelun tavoitteena on kehittää lajissa vaadittavia fyysisiä ominaisuuksia, kuten voimaa, liikuvuutta, kestävyyttä ja koordinaatiota. Pelkästään kierrosten heittäminen ja kilpaileminen ilman suunnitelmallista oheisharjoittelua ei välttämättä tuo toivottua tulosta tai riitä huipulle pääsemiseksi. Frisbeegolfia ammatikseen pelaava

Väinö Mäkelä kertoo Daniel Harakan (2024) tekemässä haastattelussa, mitä tapahtuu kisakauden ulkopuolella eli off-seasonilla. (Harakka 2024.)

Mäkelä jakaa oman oheisharjoittelunsa viiteen osaan: heitto-, puttaus-, kuntosal-, psyykkiseen ja aerobiseen harjoitteluun. Heittotreeneissä harjoitellaan toistojen kautta erilaisia heittoja kentällä tai hallissa. Puttaustreeneissä pyritään saamaan puttisuoritukseen toistettava rutiini. Kuntoharjoittelulla kehitetään maksimi- ja nopeusvoimaa. Aerobisella harjoittelulla kehitetään peruskestävyyttä eli kestävyyskuntoa. Psyykkistä harjoittelua tehdään läpi kilpailukauden keskustellen haasteista kentällä ja sen ulkopuolella. Tällä haetaan kykyä olla itsevarma jokaisessa kilpailutilanteessa. (Harakka 2024.)

Lajin kehitys ja tätä myötä ammattimaistuminen ovat nostaneet vaatimustasoja. Menestymisen eteen on tehtävä jatkuvasti enemmän töitä lajinomaisten harjoitusten lisäksi. Tietoisuus fyysisten ominaisuuksien kehittämisestä tulisi olla kattavaa ja tätä tukemaan voidaan ottaa mukaan valmentaja. Yhteistyössä pelaajan fyysisiä ja psyykkisiä ominaisuuksia kehitetään valmentajan kanssa. Tämä vie toimintaa ammattimaisempaan suuntaan. (Viljanen 2023.)

4 FRISBEEGOLFISSA KILPAILEMINEN

Luvussa neljä esitellään frisbeegolfin kilpailumahdollisuuksia. Frisbeegolf on huippu-urheilua siinä missä muutkin lajit. Kilpailutasolla ensimmäinen askel on osallistuminen viikkokilpailuihin. Viikkokilpailut ovat seurojen järjestämiä matalankynnyksen kisoja, joiden osallistumiseen ei vaadita kilpailulisenssejä. (Viljanen 2023; Näin aloitat kilpailemisen s.a.) Viikkokilpailuihin voi osallistua kuka tahansa taitotasosta ja kokemuksesta huolimatta. Osallistuminen viikkokilpailuihin maksaa muutaman euron. Viikkokilpailut ovat hyviä tilaisuuksia kehittyä, tutustua uusiin pelikavereihin ja opetella laji- sekä kilpailusääntöjä. Viikkokilpailuita pelataan ympäri Suomea ja lisätietoa löydät radoilta, internetistä sekä kysymällä radan tai seuran yhteyshenkilöiltä. Lähes kaikki kilpailut löytyvät Disc Golf Metrixistä, joka on frisbeegolfin tulos- ja tilastointijärjestelmä. Kilpailuihin ilmoittautuminen tapahtuu Metrixin kautta. (Kytö 2020.) Mikäli pelaaja käy paljon viikkokilpailuissa on suositeltavaa liittyä frisbeegolfseuraan. Seuran

jäsenenä pääsee hyödyntämään seuran tarjoamia harjoitusmahdollisuuksia sekä pystyy vaikuttamaan alueellisesti lajin kehittämiseen. (Liity seuraan ja hanki kilpailulisenssi s.a.)

Suomen frisbeegolfliiton alaisuudessa toimivan seuran jäseneksi voi liittyä hankkimalla seuran jäsenyyden. Mikäli haluaa kilpailla PDGA-kilpailuissa, on liityttävä seuraan ja hankittava kilpailulisenssi. SFL:n kilpailulisenssiin sisältyy aina PDGA-jäsenyys. Jäsenyyden omaava pelaaja saa oikeuden pelata PDGA:n alaisissa kilpailuissa ja Suomessa lisenssin on oltava voimassa kaikissa liiton alaisissa kisoissa pois lukien L-tier sekä WGE-kilpailut. Näihin kilpailuihin voi osallistua ilman lisenssiä. (Hoeniger 2024a, 14; Hoeniger 2024b.)

4.1 Kilpailuluokat ja pelaajaluokitus

Kilpailuluokat jaetaan kolmeen kategoriaan: pro-luokka (professional), amatööriluokka (amateur) ja junioriluokka (junior). Kilpailuluokat voidaan jakaa karkeasti kahteen, avoimeen luokkaan (mixed pro open, MPO) ja naisten avoimeen luokkaan (female pro open, FPO). Naiset voivat pelata MPO-luokassa, jos haluavat, mutta miehet eivät voi pelata FPO-luokassa. (Kilpailuluokat s.a.)

Pelaajalla on amatööristatus siihen asti, kunnes hän vastaanottaa kilpailusta rahapalkinnon tai ostaa PDGA-pro jäsenyyden. Palkintorahojen vastaanottamisen jälkeen pelaaja siirtyy automaattisesti pro-jäseneksi. Mikäli amatööripelaaaja kieltäytyy ottamasta rahapalkintoa vastaan, hän säilyttää amatööristatuksensa. (Hoeniger 2024b; Reading ym. 2018 14.)

Pro-jäsenyydellä ei voi osallistua kaikkiin amatööritason kilpailuihin. On olemassa erillisiä PDGA:n C-tierin kilpailuja, joissa on erikseen mainittu PROS PLAYING AM mahdollisuus. Tämä tarkoittaa sitä, että amatöörkilpailuun on mahdollista osallistua pro-jäsenyydellä. Jotta pelaaja voi pro-jäsenyydellä osallistua tähän kilpailuun, on tämän täytettävä kilpailujohtajan määäämät kriteerit. Kriteerit määräytyvät kilpailukohtaisesti iän, sukupuolen ja PDGA-ratin gin perusteella. (Reading ym. 2018 14.)

PDGA-rating on numero, joka on luotu mittaamaan pelaajan taitotasoa. Rating laskenta perustuu siihen, miten pelaaja suoriutuu PDGA:n alaisissa kilpailuissa. Ratingin saa yhden pelatun PDGA-kilpailukierroksen jälkeen, mutta useampi kilpailukierros eri kilpailusta antaa tarkemman ratingtuloksen. Rating voidaan jakaa kahteen osaan; kierros- ja pelaajarating. Kierrosrating kertoo, miten pelaaja on pelannut yhden kilpailukierroksen ja pelaajarating on keskiarvo kaikista pelatuista kilpailukierroksista. (Frisbeegolfmedia 2023.)

4.2 Kilpailutyypit

On olemassa erilaisia kilpailutyyppejä ja -tasoja. Näitä kutsutaan lajin sanastossa termillä tier, kun kilpailua sanktioi Professional Disc Golf Association. Jokaiselle tierille on omat määritelmät ja säädökset, jotka pohjautuvat PDGA Tour standardeihin. Tierit voidaan jakaa useaan eri tasoon, joista korkein taso on PDGA Major. (PDGA s.a.)

PDGA Major sisältää PDGA Champions Cup kilpailun, maailmanmestaruuskilpailut sekä kansalliset mestaruuskilpailut. Karsinta Major- ja maailmanmestaruuskilpailuihin käydään edellisvuoden Tour-pisteiden mukaan. Rekisteröinti tapahtuu vaiheittain saavutettujen pisteiden mukaan. Mikäli rekisteröintivaiheiden jälkeen pelaajapaikkoja on täyttämättä, voidaan mukaan kutsua niitä pelaajia, jotka eivät ole saavuttaneet tavoitettua pisterajaa. (PDGA s.a.)

Disc Golf Pro Tour, toiselta nimeltä Elite-sarja, on monen erillisesti pelattavan kilpailun sarja. Tourille yleistä on sponsoritoiminta ja suurempi näkyvyys mediassa. DGPT:lla on siirrytty huomattavasti ammattimaisempaan kilpailemiseen ja Tourilla kilpaillaan vähintään 54 väylää 2–4 päivän sisällä. (PDGA s.a.) DGPT:n missiona on järjestää tapahtumia ensiluokkaisissa paikoissa frisbeegolfin parhaimmille pelaajille. Tavoitteena on motivoida nuorempia pelaajia frisbeegolfin pariin. Tavoitteen saavuttamiseksi tapahtumasta lähetetään suoraa lähetystä, ja jälkituotannon vuoksi huippuhetket sekä koosteet ovat saavutettavissa tapahtuman jälkeenkin. Tourilla on vain kaksi osallistumissarjaa, avoin (MPO) ja naisten (FPO). Tämä takaa sen, että tapahtuman palkintorahat

menevät suoraan pelaajille, jotta heillä on mahdollista pelata täyspäiväisesti frisbeegolfammattilaisena. (Disc Golf Pro Tour s.a.)

A-tierin kilpailussa pelataan vähintään 54 väylää 2–3 päivän sisällä. A-tierin kilpailut myönnetään erikseen. Tapahtuman on täytynyt ensiksi onnistua useaan otteeseen B-tierin kilpailuna, joka on täyttänyt kaikki Tour-säädökset, eikä tapahtuma ole saanut yhtään valituksia pelaajilta. Tällöin kilpailun johtajalla on oltava vakiintunut kokemus B tai sitä korkeammalta tasolta. (PDGA s.a.) A-tierin kilpailuihin luetaan esimerkiksi suomenmestaruuskilpailut (Disc Golf Metrix 2024b).

B-tierin kilpailussa pelataan vähintään 36 väylää 1–2 päivän sisällä. B-tierin tapahtumat ovat yleisesti maakuntatason kilpailut. (PDGA s.a.) C-tierin kilpailut ovat paikallisia tapahtumia. C-tierin kilpailussa pelataan vähintään 18 väylää 1–2 päivän sisällä. (PDGA s.a.) C-tierin kilpailuihin lukeutuu esimerkiksi amatöörien SM-karsinnat (Disc Golf Metrix 2024a) ja suurin osa muista 1-2 päivän PDGA-kilpailuista.

5 NAISFRISBEEGOLF

Tässä luvussa käsitellään frisbeegolfia tyttö- ja naispelaajan näkökulmasta. Näkökulmaa koostetaan pelaajien määrän ja sen kasvun avulla sekä peilataan tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden näkökulmasta miespelaajiin.

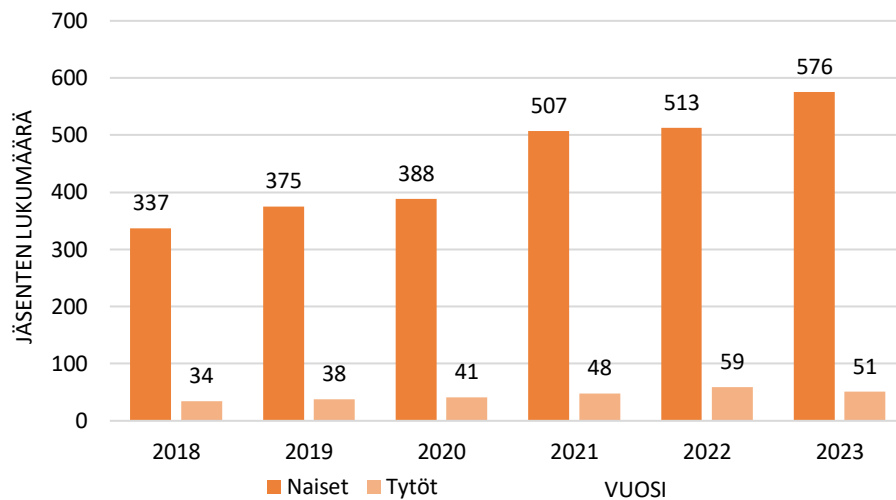
Vuonna 2022 tehdyn LIITU-tutkimuksen mukaan 11–15-vuotiailla pojilla suosituimpia vapaa-ajan harrastuksia talvella olivat hiihto, jalkapallo ja jääkiekko, kun taas 11–15-vuotiailla tytöillä hiihto, luistelu ja laskettelu. Vapaa-ajan kesälajeista sen sijaan kolme suosituinta olivat poikien keskuudessa jalkapallo, pyöräily sekä frisbeegolf, kun taas tytöillä suosituimmat olivat jalkapallo, pyöräily ja uinti. (Kokko & Martin 2023, 18). Vaikka harrastamisen voi aloittaa missä iässä tahansa, on poikien korkea aktiivisuus ja mielenkiinto lajia kohtaan huomattavissa lisenssipelaajien määrässä. Kun nuoret pojat harrastavat frisbeegolfia, poika- ja miespelaajien määrä kasvaa. Nuoret tytöt sen sijaan kiinnostuvat enemmän muista lajeista. (Suomen frisbeegolfliitto ry 2024b.)

Frisbeegolf näyttäytyy yhä enemmän koululiikunnassa, jolloin sen näkyvyyttä ja tietoisuutta saadaan kasvatettua nuorille sukupuolesta riippumatta. Samalla esiin nousee lajin hauskuus ja liikunnallinen hyöty. Frisbeegolfin ottaminen osaksi koululiikuntaa ei vaadi frisbeegolfrataa tai välttämättä edes maalikoria. Lajiin tutustuminen onnistuu muutamalla kiekolla ja lajiin on helppo tutustua ensikertalaisenkin. (Suomen frisbeegolfliitto ry 2017, 4.)

Urheilumaailman ulkopuoliset tutkimukset motivaatiosta ovat osoittaneet, että kilpailullisuus motivoi miehiä useammin kuin naisia. Urheilun näkökulmasta asiaa tutkineet tutkijat ovat raportoineet, miesurheilijoita kiinnostaa voittamisen mahdollisuus enemmän kuin naisia. Tällöin motivaatiotekijä kilpaurheilun ja kilpailemisen osalta on löydettävissä ja se voi selittää osan sukupuolten välistä eroa frisbeegolfissa. Naiset eivät innostu kilpailemisesta yhtä paljoa kuin miehet, varsinkaan seka- tai yhteiskilpailuissa, joissa naiset ja miehet kilpailevat keskenään. (Woods 2017.) Naisten harrastajamäärä on kasvussa. Sitä voidaan tarkastella PDGA Women's Global Event osallistujamäärän kautta. Ensimmäinen tapahtuma pidettiin vuonna 2012 ja siihen osallistui 575 naista (Woods 2017). Vuonna 2024 tapahtumia järjestettiin 155, 24 eri maassa. Osallistujia oli yhteensä 3540 (Suomen frisbeegolfliitto ry 2024a.) Naisille suunnatut tapahtumat vetävät naisia puoleensa taitotasoon katsomatta. Naisille tärkeää frisbeegolfissa ei ole pelkästään kilpailu, vaan lajin sosiaalinen luonne. Naiset pitävät hyvää ilmapiiriä tärkeämpänä elementtinä kuin kisailua. (Woods 2017.)

5.1 Tyttö- ja naispelaajien osuus frisbeegolfyhteisössä

Naispelaajien määrä Suomessa kuin maailmallakin on kasvussa, ja kehitystä on vuosien aikana tapahtunut valtavasti. Vuodesta 2018 vuoteen 2023 Suomen frisbeegolfliiton jäsenmäärä naispelaajien osalta kasvoi 40 prosenttia (kuva 2). Pelaajamäärän tarkkaan määrittäminen on haastavaa, sillä osa pelaajista ei ole lisenssipelaajia eikä siten sisälly virallisiin tilastoihin, Tämä lisenssoimattomien pelaajien joukko vaikeuttaa lajin harrastajamäärän kokonaisvaltaista tilastointia ja arviointia. (Suomen frisbeegolfliitto ry 2024b.)

Kuva 2. Tyttöjen ja naisten määrä Suomen frisbeegolfliiton jäsenseuroissa 2018–2023 (Suomen frisbeegolfliitto ry 2024b)

Naisten osuus yksittäisten jäsenten määrää tarkastelemalla Suomen frisbeegolfliitossa on vuonna 2023 ollut 5,4 prosenttia. Kaikista jäsenistä miehiä on 74,2 prosenttia, poikia 19,9 prosenttia ja tyttöjä 0,5 prosenttia. Vaikka naisten osuus on määrällisesti kasvanut, on koko frisbeegolfliiton jäsenseurojen jäsenmäärät kasvaneet ja prosentuaalisesti naisia on suurin piirtein yhtä paljon kuin muutamina viime vuosinakin. Kilpailulisenssin hankkineiden määrä prosentuaalisesti on samoissa lukemissa sukupuolijakaumaa tarkastellessa jäsenmäärien kanssa eli noin viiden prosentin luokkaa. (Suomen frisbeegolfliitto ry 2024b.)

Suomen frisbeegolfseuroissa on jäsenenä huomattavasti enemmän miehiä kuin naisia, vaikka lajia ei mielletäkään enempää miesten kuin naistenkaan lajiksi. Frisbeegolfin harrastamiseen ja sen aloittamiseen vaikuttaa hyvin moni tekijä, mutta harrastajamäärien kasvuun vaikuttaa laajasti poikien suurempi aktiivisuus ja mielenkiinto lajia kohtaan. (Suomen frisbeegolfliitto ry 2024b.)

5.2 Naisille suunnatut tapahtumat

Suomessa frisbeegolfliiton alaisuudessa on toiminut vuoteen 2023 asti naisjaosto, joka toiminnallaan on tukenut frisbeegolfliiton yhdenvertaisuussuunnitelmaa tyttö- ja naisharrastajien kasvua tavoitellen. Suomen frisbeegolfliitto koordinoi valtakunnallista Lady Tour -kilpailukiertuetta. Lady Tourin tarkoituksena on järjestää matalankynnyksen kilpailuja, johon jokainen on tervetullut kilpailuja harrastuskokemuksesta riippumatta. Kisoihin voi osallistua kaikki tytöt ja naiset, eikä osallistuminen vaadi lisenssiä tai seurajäsenyyttä. Kilpailut ovat tarkoitettu vain tytöille ja naisille, eikä kisoissa ole luokkia pojille ja miehille. Kilpailukiertueella järjestetään osakilpailuja ympäri Suomea. Vuonna 2024 osakilpailuja oli kahdeksan. Osakilpailuista kerätään pisteitä henkilökohtaiseen pistepottiin ja Lady Tour kiertueen voittaja on se, kenellä on eniten pisteitä. (Lady Tour s.a.)

NBDG järjestää Suomessa ja Euroopassa frisbeegolfkilpailuja ja -tapahtumia viikkokilpailuista SM-kilpailuihin ja Euroopan suurimpiin frisbeegolftapahtumiin (NBDG s.a). NBDG järjestää vuosittain NBDG Ladies Series -tapahtumaa, joka on tyttöjen ja naisten PDGA-kisojen sarja. Vuonna 2024 tapahtuma järjestettiin seitsemättä kertaa. Tapahtumassa ei ole ollenkaan luokkia pojille tai miehille. Kiertueella kilpaillaan kuudessa osakilpailussa. Kilpailuihin osallistuminen ei vaadi seuran jäsenyyttä, SFL:n lisenssiä tai PDGA-jäsenyyttä, joten jokainen on tervetullut taitotasosta riippumatta. Mikäli pelaajalla on olemassa PDGA-jäsenyys, hän voi osallistua kilpailuihin jäsenenä ja saa näin kierroksistaan PDGA-ratingin. (Disc Golf Metrix 2024c.)

Skogby IK Frisbeegolf on järjestänyt yhteistyössä Team Melkein onnistujien kanssa Suomen frisbeegolfliiton alaisia erilliskilpailuja, jotka ovat suunnattu tytöille ja naisille. Skogby Lady Open tapahtumia on järjestetty vuodesta 2017. Se on edellä mainittujen tapaan vain tytöille ja naisille suunnattu tapahtuma, eikä kilpailussa ole luokkia pojille tai miehille. Skogby Lady Open on kasvanut vuosittain, sillä vuonna 2022 osallistujia oli 44, vuonna 2023 osallistujia oli 48 ja vuonna 2024 osallistujia oli 52 osallistujaa. Osallistujamäärän kasvu on ollut

vähäistä, mutta tasaisesti nousevaa. (Disc Golf Metrix 2024d.) Tapahtuma järjestetään aikaisin keväällä, joten ajoittain kylmä sää voi vaikuttaa osallistujamääriin.

Suomessa järjestettiin vuonna 2022 Euroopan suurin naisten frisbeegolftapahtuma Power Putt Ladies Open 2022. Power Putt 2022 keräsi Heinolan Disc GolfPark Worldiin yhteensä 179 naispelaajaa ympäri Eurooppaa. Tapahtumassa pääsponsorina toimi Discmania, jonka tavoitteena on kasvattaa frisbeegolfia kaikin mahdollisin tavoin ja houkutella lajin pariin uusia pelaajia (Discmania s.a). Kaikki naiset ovat tervetulleita taitotasosta riippumatta sillä tapahtumassa kilpailtiin peräti 11 eri luokassa. Osallistumiseen ei tarvittu kilpailulisenssiä ja osallistuminen oli ilmaista. Kilpailu oli Suomen frisbeegolfliiton alainen. Tapahtuma ei ollut pelkästään kilpailu, vaan tarjolla oli monenlaista oheistoimintaa. Päivän aikana kilpailupaikalla järjestettiin erilaisia heittoklinikoita, joissa sai ohjeistusta puttaamiseen ja oikean tekniikan löytämiseen rysty- ja kämmenheitoissa. Tapahtumapaikalta löytyi testauspisteitä, joissa oli mahdollisuus mitata omaa heitonopeutta tai pelata puttinollaa. (Disc Golf Metrix 2022.)

Kansainvälisesti PDGA's Women's Global Event on vuodesta 2012 lähtien antanut naisille mahdollisuuden osallistua yhdistävään tapahtumaan ympäri maailmaa. WGE on tapahtuma, jossa naiset pelaavat kaksi kierrosta frisbeegolfia valitsemassaan WGE-tapahtumassa. Tapahtuma-aika on kaikissa tapahtumissa sama, joka tuo yhteenkuuluvuuden tunteen ja muistuttaa siitä, että kukaan ei ole yksin. (Greathouse-Nance 2024.) Vuonna 2024 WGE pelattiin toukokuun 18.–19. päivä. Suomesta tapahtumassa oli mukana kolme kilpailua: WGE – NBGD Ladies Series Puolarmaari Powered by Fribastore, WGE Jyväskylä ja Ainon päivän kisa 2024+WGE. (Suomen frisbeegolfliitto ry 2024a.) Pelkästään naisille ja tytöille suunnattuja kilpailuita ja tapahtumia on järjestänyt tässä kappaleessa mainittujen tahojen lisäksi monet muutkin seurat ja tahot kuluneiden vuosien aikana.

5.3 Yhdenvertaisuus

Yhdenvertaisuudella tarkoitetaan sitä, että kaikki ihmiset ovat samanarvoisia. Ketään ei saa syrjiä ihonvärin, seksuaalisen suuntautumisen tai iän perusteella. (Yhdenvertaisuuslaki 2014/1325.) Frisbeegolf on laji, joka on helposti saavutettavissa ja aloitettavissa, sillä laji ei vaadi erillistä alkeiskurssia tai muuta vastaavaa. Tämän vuoksi lajin parissa on paljon eri tasoisia, -ikäisiä sekä -taustaisia henkilöitä. Kun harrastajia on paljon, on erityisen tärkeää, että jokainen harrastaja on yhdenvertainen, eikä minkäänlainen kiusaaminen, häirintä tai syrjintä ole sallittua frisbeegolfissa. Suomen frisbeegolfliitto edistää yhdenvertaisuutta systemaattisesti ja tavoitteellisesti. Yhdenvertaisuus on Suomen frisbeegolfliiton tärkein arvo. (Suomen frisbeegolfliitto ry 2023b.)

Urheilussa häirinnän riskivyohtykykeellä ovat naisurheilijat sekä seksuaali- ja sukupuolivähemmistöt. (SUEK s.a.) Tasa-arvolain tarkoituksena on edistää naisten ja miesten välistä tasa-arvoa sekä kieltää syrjintä sukupuolen perusteella. Lailla kielletään seksuaalinen häirintä. (Seta s.a.) Urheilun parissa seksuaalinen häirintä ilmenee häiritsevinä kommentteina, katseina tai eleinä. Häirintä voi olla fyysistä, kuten luvaton koskettelu. (SUEK s.a.)

Suomen urheilun eettinen keskus tutki sukupuolisen ja seksuaalisen häirinnän yleisyyttä suomalaisessa kilpaurheilussa. Tutkimuskohteena on häirintä, sen laatu, määrä sekä se, keneen häirintä kohdistuu. Tutkimuksessa frisbeegolf kuuluu ryhmään, missä seksuaalinen häirintä on ollut toiseksi yleisintä. (Lahti ym. 2020.) Opinnäytetyön luvussa seitsemän käsitellään kyselyn vastauksia ja pohdintaa siitä, saatiinko tutkimusta puoltavia tuloksia.

Suomen frisbeegolfliiton (2023b) teettämän vuoden 2023 yhdenvertaisuuskyselyn tuloksien mukaan tytöillä ja pojilla on tasa-arvoinen mahdollisuus kilpailla sekä harrastaa. Vastaajista 97 prosenttia eli 350 henkilöä, olivat sitä mieltä, että seuroissa toteutuu tasa-arvoinen kohtelu.

Jos puhutaan ammattilaisena pelaamisesta ja peilataan sitä naisten kiinnostukseen lajia kohtaan, on huomioitava sponsoriyritysten rahallinen panos naispelaajiin. Palkintorahojen erot ovat huomattavia miesten ja naisten sarjoissa. Ulkomailta voidaan nostaa esimerkiksi 2017 Aussie Open, jossa miesten sarjan voittaja sai 4 000 dollaria ja naisten sarjan 1 100 dollaria. Kyse on suureksi osaksi osallistujamäärästä, josta palkintosummat koostuvat. Miesten sarjassa on enemmän kilpailijoita. Joissakin tapauksissa naisten motivaatio ja kilpailuihin lähteminen ei välttämättä ole kiinni halusta, vaan kilpaileminen voi olla taloudellisestikin kannattamatonta. Tämä voi olla yksi merkittävä syy sukupuolten väliseen eroon frisbeegolfissa. (Woods 2017.)

6 OPINNÄYTETYÖN TOTEUTUS JA TAVOITE

Tämä opinnäytetyö on produktiivinen opinnäytetyö. Produktiivisella opinnäytetyöllä tarkoitetaan sitä, että opinnäytetyöhön sisältyy jokin produktio-osa (Muotio 2021). Opinnäytetyössä produktiivinen opinnäytetyö toteutuu laadittavalla oppaalla. Opas toteutetaan kyselyvastausten pohjalta ja on näin konkreettinen keino tuoda esille saadut tulokset. Opas toimitetaan Suomen frisbeegolfliiton alaisille jäsenseuroille käyttöön edesauttamaan ja tukemaan naispelaajien harrastamista. Opinnäytetyön tutkimusmenetelmänä käytetään kvalitatiivista eli laadullista tutkimusta. Laadullisella tutkimuksella tarkoitetaan tutkimusta, joka perustuu erilaisiin aineistoihin ja niiden analyysiin (Tietoarkisto s.a). Opinnäytetyön tavoitteena on tuoda esiin ja ymmärtää tekijöitä, jotka vaikuttavat tyttöjen ja naisten urheilukäyttäytymiseen frisbeegolfin parissa. Näitä tekijöitä ymmärtämällä voidaan vahvistaa positiivisia tekijöitä ja pyrkiä ratkaisemaan sekä vähentämään negatiivisesti lajin aloittamiseen vaikuttavia tekijöitä. Pääpainona opinnäytetyössä on erityisesti naispelaajien näkökulmat ja kokemukset, mutta aihetta käsitellään laajemmin sukupuolineutraalisti.

Frisbeegolfin suosio on noussut viimevuosina räjähdysmäisesti, joten aihe valikoitui ajankohtaisuuden vuoksi. Opinnäytetyön tekijöiden havaintojen mukaan lajin sisällä vallitsee iso sukupuolijakauma, jossa poikia ja miehiä on pal-

jon enemmän kuin tyttöjä ja naisia. Lajin suosion vuoksi uskotaan, että laji tiedetään tyttöjen ja naisen keskuudessa, mutta halutaan etsiä tekijöitä mitkä vaikuttavat lajissa vallitsevaan sukupuolijakaumaan.

Opinnäytetyö pyrkii vastaamaan seuraaviin tutkimuskysymyksiin:

Millaisilla keinoilla saataisiin lisää tyttöjä ja naisia frisbeegolfin pariin?

Miten saadaan tyttö- ja naispelaajia osallistumaan frisbeegolfin tapahtumiin ja kilpailuihin?

6.1 Kohderyhmä ja toimeksiantaja

Kohderyhmänä opinnäytetyössä on frisbeegolfia harrastavat naiset sekä he, jotka ovat kokeilleet tai harkinneet kokeilevansa lajia. Opinnäytetyössä tärkeässä roolissa ovat ne tytöt ja naiset, jotka eivät ole lajin parissa. Kohderyhmäksi voidaan lukea kaikki frisbeegolfin parissa toimivat seurat sekä tahot, jotka voivat hyötyä tutkimuksen tuloksista ja luodusta oppaasta.

Opinnäytetyön toimeksiantajana toimii Suomen frisbeegolfliitto ry. Se on perustettu vuonna 1998. Frisbeegolfliiton tavoitteena on kohottaa harrastajien fyysistä kuntoa ja terveyttä, edistää ja levittää frisbeegolfin harrastusta sekä herättää urheiluhenkeä. Huomioon otetaan frisbeegolf kilpa- ja huippu-urheiluna, harrastuksena sekä omaehtoisena liikuntamuotona, jonka takia frisbeegolf sopii kaikenikäisille harrastajille. (Suomen frisbeegolfliitto ry 2019).

Frisbeegolf tarjoaa elämyksiä pelaajana, ohjaajana kuin seuratoimijanakin ja Suomen frisbeegolfliitto pyrkii edistämään lajia yhdenvertaisena harrastuksena. SFL edistää yhdenvertaisuutta lajin parissa ja pyrkii luomaan harrastamisen aloittamiseen mahdollisimman matalan kynnyksen. SFL toimii valtakunnallisesti ja frisbeegolftratoja löytyy maanlaajuisesti. (Suomen frisbeegolfliitto ry 2019.)

Tämä opinnäytetyö voi toimia SFL:n seuraavan kahden vuoden aikana toteutettavan yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelman tukena. Suunnitelmassa

selvitetään, millaiset tekijät innostavat tyttöjä ja naisia liikunnan pariin. Teema on frisbeegolfin kehityksen kannalta tärkeä. Näin löydetään millaisilla keinoilla ja millaisia toimenpiteitä se vaatii, että yhä useampi tyttö tai nainen löytäisi lajin pariin.

SFL:n arvoja ovat yhteisöllisyys, yhdenvertaisuus ja vastuullisuus. Yhteisöllisyyttä tuodaan ilmi lajikulttuurin levittämisen, yhdettä tekemisen ja toimimisen sekä yhteisöllisyyden vaalimisen näkökulmista. Yhdenvertaisuus taas luo harrastamisen mahdollisuuden kaikille taloudelliseen tilanteeseen tai sukupuoleen katsomatta. Vastuullisuutta esiin tuovat yhteiset säännöt ja etiketti, joiden mukaan lajin parissa olevat ihmiset noudattavat liikunnan ja urheilun eettisiin arvoihin ja reiluun peliin sitoutuva toiminta. (Suomen frisbeegolfliitto ry 2019.)

6.2 Aineistojen keruu

Aineistonkeruu- ja tutkimusmenetelminä opinnäytetyössä käytettiin kyselyä ja haastatteluja. Kyselyä käyttäessä saadaan helposti tietoa isolta vastaajajoukolta ja tutkimustulokset vastaavat kysymyksiin mitä, kuinka moni, kuinka usein ja millä tavalla (Ruohonen 2022). Kysely toteutettiin Webropol-alustalla ja haastattelut Microsoft Teams -alustalla. Webropol-kysely oli auki huhtikuun lopusta toukokuun loppuun vuonna 2024. Kyselyyn vastausaikaa oli kuukausi, jonka aikana vastaajat kävivät vastaamassa itsenäisesti kyselyyn. Kyselyn kysymykset olivat laadittu opinnäytetyön tutkimuskysymysten pohjalta. Kyselyn linkki jaettiin Suomen frisbeegolfliiton toimesta jokaiselle lisenssin ostaneelle tytölle ja naisille. Kysely jaettiin Facebookissa ”Frisbeegolfryhmä naisille” -nimisessä ryhmässä sekä opinnäytetyön tekijöiden Instagramissa. Kyselyä sai jakaa itsenäisesti eteenpäin. Kaikki aineistot kerättiin yhteen tutkimusajan päätyttyä.

Kyselyn yhteydessä suoritettiin neljä teemahaastattelua. Teemahaastattelulla tarkoitetaan keskustelutilannetta, jossa puhutaan ennalta suunnitellusta aiheesta ja teemasta. Teemoja ei teemahaastattelussa tarvitse käydä läpi järjestyksessä tai puhua kaikkien haastateltavien kanssa samoista aiheista yhtä pitkään tai laajasti. (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2006c.)

Haastateltavat valittiin vapaaehtoisten joukosta. Vapaaehtoiset esittivät kiinnostuksensa opinnäytetyön tekijöiden yhteisen, frisbeegolfaiheisen Instagram-tilin julkaisun kommentteihin, josta haastateltavat valittiin. Haastatteluun osallistui eri tasoisia frisbeegolfin harrastajia ja kilpapelajia. Haastattelut toteutettiin Microsoft Teams-videoyhteydellä huhtikuussa 2024. Haastattelukysymykset olivat laadittu kyselykysymysten pohjalta ja haastatteluiden kesto oli keskimäärin 45 minuuttia.

Aineistonkeruu toteutettiin anonyymisti, eikä opinnäytetyöhön päätyvien tietojen perusteella ole mahdollista tunnistaa, keitä haastatteluun osallistui tai kyselyyn on vastannut.

6.3 Aineistojen analyysi ja käsittely

Aineistojen analysointiin käytettiin grounded theory eli ankkurointi menetelmää. Menetelmän tarkoituksena on tuottaa kokemuksien varaan perustuvaa käytännöllistä teoriaa (Airaksinen 2021). Teoria sopii opinnäytetyöhön ja sen aineistojen analysointiin hyvin, koska halutaan saada tietoa kokemuksista ja niihin vaikuttaneista asioista. Tätä tutkimusotetta pidetään hyvin soveltuvana sellaisiin tutkimuskohteisiin, joista ei juurikaan ole tutkimuksia tai tutkimustietoa (Airaksinen 2021).

Aineistoja kerätessä on huomioitava tutkimuseettiset kysymykset. Opinnäytetyön tekijät ovat vastuussa siitä, miten ja mihin tuotettua tutkimustietoa käytetään. Hyvä tutkimuskäytäntö edellyttää, että tutkimukseen osallistuvat ovat tietoisia siitä, että heidän vastauksiaan voidaan käyttää aineistona opinnäytetyössä. Tällöin voidaan estää tieteen nimessä tutkittavan manipulointi. (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2006b.)

Haastattelu tallennettiin ääni- ja kuvatallenteeksi ja jälkikäteen litteroitiin käyttöä varten. Litteroinnilla tarkoitetaan puheen purkamista kirjalliseen muotoon ja se on keskeinen osa laadullisen aineiston purkamista ja analysointia. Litteroinnin tarkkuutta voidaan pohtia sen avulla, millaista tietoa haastateltavalta

on odotettu. Litteraatio on tärkeä apuväline aineistojen tarkastelussa ja analysointivaiheessa, jolloin litteroinnista saadaan oleellinen tieto helposti ja nopeasti nostettua osaksi kirjoittamista ja vastauksia. (Kallio s.a.)

6.4 Opinnäytetyön luotettavuus ja tutkimuseettisyys

Tutkimus- ja kehittämistyön validiteetilla tarkoitetaan sitä, miten tutkimusmenetelmän avulla voidaan näyttää toteen se, mitä sillä on tarkoitus selvittää. Validiteetti kertoo siitä, miten saadut tulokset vastaavat todellisuutta eli miten ne ovat oikeita ja yleistettäviä tutkittavan ilmiön suhteen. Luotettavuuden kriteereitä laadullisessa tutkimuksessa ovat sovellettavuus, neutraalisuus, pysyvyys ja totuusarvo. Luotettavuutta lisää se, että tulokset on kerätty sellaisen ilmiön äärellä tai sellaisilta ihmisiltä, jotka ovat osana ilmiötä. (Hyväri & Vuokila-Oinonen 2016.)

Opinnäytetyön kyselystä ja haastatteluista saadut vastaukset tallennetaan sellaisenaan, eikä niihin tehdä muutoksia jälkikäteen. Kyselyn ja haastatteluiden kysymykset ovat laadittu siten, että ne ovat konkreettisia sekä helposti ymmärrettävissä.

Sähköiseen Webropol-kyselyyn vastaaminen tapahtui avoimen linkin kautta, eikä siihen vastaamiseksi tarvinnut tehdä tunnuksia, kirjautua tai antaa henkilökohtaisia tietoja. Tällöin ei voida olla varmoja siitä, onko jokin vastaajista vastannut yhden, kaksi tai useamman kerran. Anonymiteetti mahdollistaa sen, että vastauksia saatetaan viedä joko positiivisempaan tai negatiivisempaan suuntaa realistista mielipidettä tai kokemusta peilaten (Minilex s.a). Vaikka vastaaja onkin anonymi ei se poista hänen vastuutaan vastauksista (Minilex s.a). Kyselyvastausten luotettavuutta voidaan pohtia, onko kyselyn tarjoamisella tavoitettu oikea kohderyhmä ja onko kohderyhmään kuuluvat henkilöt vastanneet kyselyyn rehellisesti.

Kun kyseessä on ihmisten kokemuksiin pohjautuva tutkimus, on huomioitava seuraavat seikat eettisyyden näkökulmasta; tietosuoja-asiat, ihmisarvon ja itsemääräämisoikeuden kunnioittamisen sekä se, ettei kokemuksellista tietoa

joudu asiaan kuulumattomille. Eettisten kysymysten avulla on mietittävä kysymystä siitä, mitä tulisi erityisesti ottaa huomioon, kun tutkimuksen kohteena on ihminen (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2006a.)

Tutkimusetiikassa noudatetaan hyvää tieteellistä käytäntöä. Hyvä tieteellinen käytäntö tarkoittaa muun muassa eettisesti kestäväää tiedonhankinta- ja tutkimusmenetelmien käyttämistä, rehellisyyttä ja muiden tutkijoiden työn sekä saavutettujen tuloksien huomioiminen asianmukaisella viittaamisella. (Helsingin yliopisto s.a.)

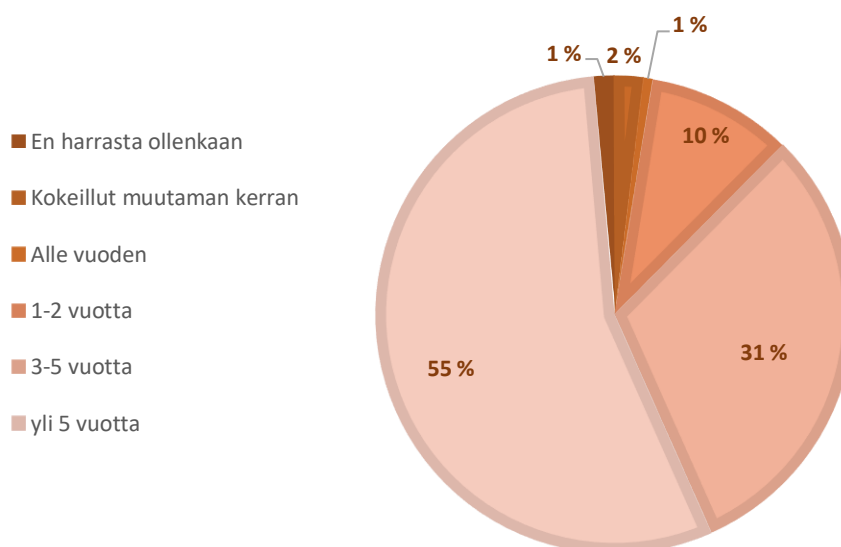
Kyselyvastauksia tarkastellessa voidaan pohtia validiteettia, reliabiliteettiä ja niiden vaikutusta kyselytutkimuksen vastauksiin. Reliabiliteetilla tarkoitetaan monen samaa ilmiötä samassa tarkoituksessa tutkivan tutkimuksen tuloksia eli miten toistettavuus ja yleisyys näyttäytyy ja millaisia havaintoja näistä pystytään tekemään. (Järvinen & Järvinen 2004, 163.) Koska edeltävää tutkimustietoa naisfrisbeegolfajan harrastamiseen vaikuttavista tekijöistä ei ole saatavilla, reliabiliteetti on toistettavuuden näkökulmassa vaikea tarkastella ja pohtia, kohta verrattavaa ja näin ollen yleistettävää tietoa ei ole. Validiteetilla taas tarkoitetaan sitä, miten valittu menetelmä mittaa tai tarkastelee sitä, mitä sen on tarkoitus mitata tai tarkastella (Järvinen & Järvinen 2004, 163). Validiteetti opinnäytetyön kyselyssä on hyvä silloin, jos oleellisia asioita naisfrisbeegolfajan harrastamiseen liittyvistä tekijöistä onnistutaan selvittämään, havainnoimaan ja saamaan sekä keksimään ratkaisuja mahdollisiin ilmeneviin ongelmiin.

7 TULOKSET

Naisfrisbeegolfin harrastamiseen vaikuttavia tekijöitä tutkittiin haastatteluiden ja Webropol-kyselyn kautta. Kysely oli jokaiselle vapaaehtoinen ja sen pystyi täyttämään itsenäisesti. Kyselyä jaettiin Suomen frisbeegolfliiton kautta kaikille tytöille ja naisille, joiden lisenssi oli aktiivinen, sekä julkisesti sosiaalisen median kanavissa.

Kyselyyn vastauksia saatiin 152 kappaletta. Heistä naisia oli 148 eli 97 prosenttia vastaajista. Miehiä vastaajista oli 3 ja yksi vastaaja ei halunnut vastata sukupuolta koskevaan kysymykseen. Miesvastaajille kysely avautui siten, että he pystyivät vastaamaan ainoastaan kysymyksiin omasta harrastusaktiivisuudesta, millä kanavilla on nähnyt tai kuullut frisbeegolfista ja miten heidän mielestään naisfrisbeegolfia voitaisiin edistää. Koska kysely oli kohdennettu naisille, ei miespelaajien näkemystä kilpailuaktiivisuudesta tai häirinnästä nähty tarpeelliseksi.

lältään vastaajat olivat pääsääntöisesti täysi-ikäisiä. Kyselyyn vastasi yksi alle 18-vuotias. Vastaajista 14 prosenttia oli 18–25-vuotiaita, 30 prosenttia iältään 26–35-vuotiaita ja 26 prosenttia 36–45-vuotiaita. Kaksikymmentä prosenttia vastaajaa oli iältään 46–55 ja yli 55-vuotiaita vastaajia oli kymmenen prosenttia. Kyselyyn vastasi laajasti kaiken ikäisiä lajin harrastajia, mutta alle 18-vuotiaita vastaajia olisi voinut olla enemmän.

Kuva 3. Kyselyyn vastanneiden harrastusaktiivisyys

Vastaajista yli puolet (55 %) on harrastanut frisbeegolfia yli viisi vuotta, joten he ovat olleet osa naisfrisbeegolfia useamman vuoden ajan ja nähneet sekä kokeneet lajin parissa erilaisia tapahtumia. 31 prosenttia on harrastanut lajia

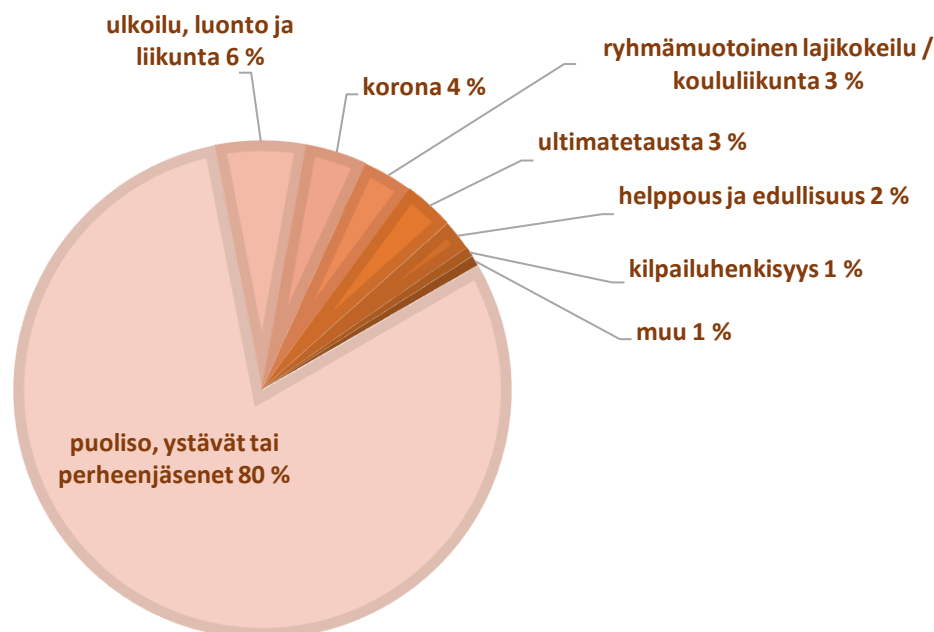
3–5 vuotta ja kymmenen prosenttia 1–2 vuotta. Yksi prosenttia kirjoitti harrastaneensa lajia alle vuoden, kaksi prosenttia oli kokeillut frisbeegolfia muutama kerran ja yksi prosentti ei harrasta frisbeegolfia. (Kuva 3.)

Kyselyyn vastanneista 80 prosentilla on jonkin frisbeegolfseuran jäsenyys. Frisbeegolfliiton alaisiin jäsenseuroihin kuului vuonna 2023 yhteensä 627 tyttö- ja naisjäsentä (Suomen frisbeegolfliitto ry 2024b). Kilpailulisenssin oli huhtikuuhun 2024 mennessä hankkinut 187 tyttö- ja naispelaajaa. Kilpailulisenssi tulee uusia joka vuosi, joten huhtikuuhun mennessä välttämättä kaikki aktiivisesti kilpailevat naiset eivät olleet ostaneet lisenssiä.

Kyselyyn vastaajista yli 81 prosenttia eli yhteensä 117 vastaajaa tuo esille kilpailevansa frisbeegolfissa. Kilpailemista varten ei kuitenkaan tarvitse olla kilpailulisenssiä, jos osallistuu vain frisbeegolfseurojen järjestämiin viikkokilpailuihin tai kilpailuihin, joihin Suomen frisbeegolfliiton erikoisluvalla ei tarvita kilpailulisenssiä. Kyselyyn vastanneista 102 kirjoitti käyvänsä frisbeegolfseurojen järjestämissä viikkokilpailuissa ja 97 vastaajaa PDGA-kilpailuissa. Vastaajista 87 on kertonut käyvänsä sekä frisbeegolfseurojen järjestämissä viikkokilpailuissa että PDGA-kilpailuissa. Vastaajista 54 kirjoitti käyvänsä muissa joissakin muissa kilpailuissa. Näistä vastauksista esiin nousevat seuramestaruuskilpailut, naisille suunnatut kilpailut, kuten Lady Tour & Lady Open, erilaiset parikilpailut ja harrastajapiirin omat kilpailut. Vastaajista 40 ilmaisee käyvänsä sekä viikkokisoissa, PDGA-kisoissa että muissa kilpailuissa. Avoimista vastauksista esiin nousi se, että vastanneista naisista löytyy kisaajia aina pienistä kilpailuista EM- ja MM-tasolle asti.

7.1 Harrastuksen aloittaminen

Kyselyyn ja haastatteluihin vastanneista suurin osa ilmaisi, että on kokeillut tai aloittanut lajin lähipiirin kannustamana. Tuloksista kävi ilmi se, että aloittamiseen tai kokeilemiseen on vaikuttanut positiivisesti lajin helppo saatavuus, edullisuus ja luonnossa liikkuminen.

Kuva 4. Frisbeegolfiin aloittamiseen vaikuttavat tekijät

Kysyttäessä harrastamisen aloittamiseen vaikuttavista tekijöistä, 80 prosenttia vastaajista kirjoitti aloittaneensa frisbeegolfin puolison, ystävän, perheenjäsenen tai sukulaisen kautta (kuva 4). Kuusi prosenttia vastasi, että frisbeegolfiin aloittamiseen vaikutti lajin parissa ulkoilu ja luontoliikunta. Neljä prosenttia vastaajista kirjoitti aloittaneensa frisbeegolfin koronapandemian aikana. Pandemian aikana haluttiin päästä urheilemaan ja liikkumaan itsenäisesti tai pienessä ryhmässä. Tänä aikana frisbeegolf lajina antoi siihen mahdollisuuden. Vastaajista kolme prosenttia kirjoitti omaavansa ultimatetaustan, joka on liitokiekolla pelattava joukkuelaji. Ultimatea harrastaneena on frisbeegolfin tekniikka helpompi omaksua. Yksittäisiä innostajia lajiin ovat olleet frisbeeaiheinen videopeli, kilpailun viehätys, itsensä haastaminen, lajin edullisuus ja helppo saavutettavuus sekä ryhmämuotoiset lajikokeilut kursseilla, kuntoutusjaksoilla ja koululiikunnassa.

Kyselyyn vastanneista kolme prosenttia vastasi, ettei ole kokeillut lajia ollenkaan tai on kokeillut muutaman kerran. Vastauksista oli havaittavissa, ettei lajiin kokeileminen yksin ollut mieluisa ajatus. Toisaalta taas osa vastaajista koki epäonnistumisen pelkoa toisten pelaajien läsnä ollessa. Tästä syystä olisikin

tärkeää, että onnistutaan luomaan turvallinen ja hyväksyvä ilmapiiri, jossa toisia tuetaan. Yksi vastaaja pohti, että voisi aloittaa aktiivisemmin harrastamaan frisbeegolfia, mikäli saisi ystävän mukaan.

Ystävien harrastaminen. Jotta ei olisi niin vaikea mennä yksin tunaroimaan radalle, kun muut näkee. (Vastaaja 148.)

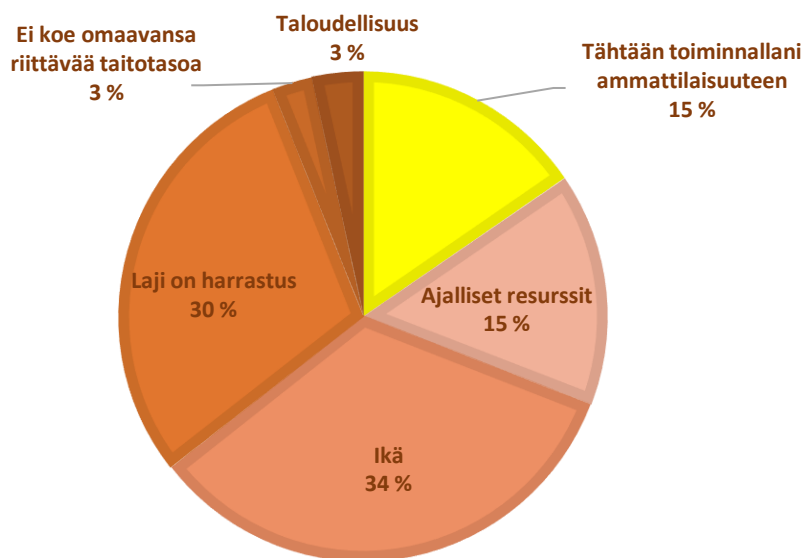
Kuvasta neljä voidaan huomata, 80 prosenttia vastaajista on innostunut lajiin läheisen harrastuksen tai innostamisen kautta. Jos kuitenkin pelikaveria ei ole löytynyt, voi olla vaikea lähteä radalle yksin eikä se välttämättä ole yhtä mielekästä kuin yhdessä pelaaminen. Joissakin kaupungeissa on omat naisille tarkoitettut harrasteheittoryhmät, joista on saattanut löytää itselleen heittoseuraa. Aika ajoin Facebookin Frisbeegolfryhmä naisille -ryhmässä näkee kyselyitä heittoseuraksi lähtevistä naisista ympäri Suomea.

Esiin nousi yksi kommentti siitä, miten frisbeegolfkentillä pitäisi olla parempi saatavuus. Kenttiä tai ratoja Suomessa kyllä on, mutta ne ovat usein haastavasti saatavilla, jos ei ole omaa autoa tai yhteiskyytiä. Useasti radat sijaitsevat metsissä ja kaukana joukkoliikenteen pysäkeistä. Kaupungilla voi olla omia puistoratoja, jotka sijaitsevat keskustassa hyvien kulkuyhteyksien päässä, mutta niiden ympäristö voi olla aloittelijalle epämukava. Puistossa voi olla muita käyttäjiä, joten aloittelija ei välttämättä koe paikkaa turvalliseksi kokeilla. Heitto voi lähteä vahingossa väärään suuntaan ja näin ollen altistaa muut puiston käyttäjät vaaravyöhykkeelle. Opinnäytetyöntekijöiden kokemuksen mukaan frisbeegolfin pelaajia saatetaan puistoissa sijaitsevilla radoilla tuomita siitä mitä tekevät, vaikka he ovatkin lajille tarkoitetulla alueella.

7.2 Urapolku frisbeegolfissa

Kyselyn vastaajista 84 prosenttia vastasi, ettei tähtää omalla toiminnallaan ammattimaiseen harjoitteluun ja kilpailamiseen (kuva 5). Vastaajista 30 prosenttia haluaa harrastaa lajia ilman kilpailutavoitteita siksi, ettei lajista haluta ottaa paineita vaan sitä halutaan harrastaa huolettomasti (kuva 5). Vastauksista esille nousi ajalliset resurssit ja 15 prosenttia oli sitä mieltä, ettei oma aika riitä tavoitteelliseen harjoitteluun (kuva 5). Erityisesti naiset kokivat, ettei

perheellisenä ole aikaa yhtä paljoa mitä ammattimainen harjoittelu vaatisi. Vastaajista 34 prosenttia kokee olevansa liian vanha ammattimaiseen harjoitteluun (kuva 5).

Kuva 5. Ammattimaisuuteen tähtääminen frisbeegolfissa

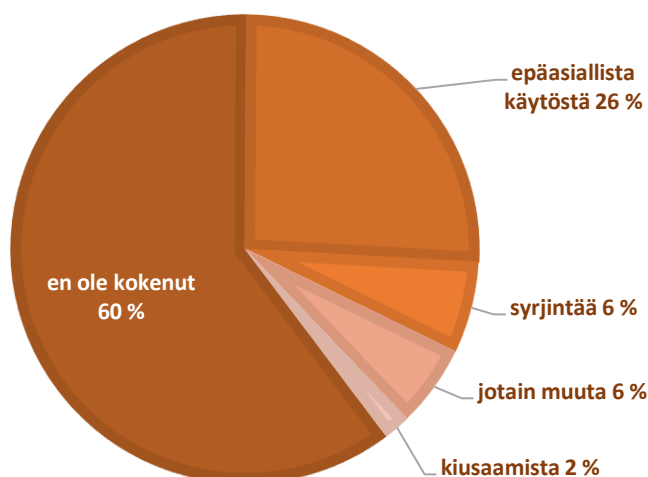
Pohdintaa herätti taloudelliset resurssit, koska ilman sponsoreita tai jatkuvia rahapalkintoja talouden ylläpito ei frisbeegolfissa ammattilaispelaajana onnistu. Kyselyyn vastanneista 15 prosenttia ilmaisi, että tähtää omalla toiminnallaan ammattilaiseksi. Tämä tarkoittaa tavoitteellista treenaamista ja harjoittelua ympäri vuoden, sekä säännöllistä osallistumista erilaisiin kisoihin. (Kuva 5.)

Ympyrädiagrammissa on esitetty kyselyn vastauksista ilmi tulleita seikkoja siihen, miksi ammattimaisuuteen tähtääminen ei ole tavoitteellista. Keltainen sektori osoittaa, että 15 prosenttia kirjoitti tähtäävänsä ammattilaisuuteen ja muut sektorit osoittavat syitä, miksi ammattimaisuuteen ei tähdätä. Kaikki lajin parissa olevat tytöt ja naiset eivät ole vain harrastajia tai pelaajia. Vastaajien joukosta löytyi sellaisia henkilöitä, jotka eivät itse halua pelata ammattimaisesti, mutta lajin parissa ammattimaisuus kiinnostaa. Muita tehtäviä voi olla kisajärjestäjä, seura-aktivisti tai Suomen frisbeegolfliiton hallituksen jäsen.

Huomionarvoista on se, että kysymyksen asettelussa oli vastausten perusteella huomattavissa epäselvyyttä. PDGA:n jäsenenä pelaajalla voi olla amatööristatus tai ammattilaisstatus. Jos pelaaja on ottanut PDGA:n alaisissa kisoissa vastaan palkintorahaa, hänen luokituksensa on muuttunut automaattisesti ammattilaiseksi. Kyselyssä ammattilaisuudella tarkoitettiin ammattimaista toimintaa, harjoittelua ja kisaamista, eikä luokituksestaan ammattilaisstatuksen omaavaa pelaajaa. Kyseinen asia saattoi hämmentää osaa vastaajista. Yksittäisissä vastauksissa oli havaittavissa, että vastaaja pelaa ammattilaisstatuksella, koska on ottanut vastaan rahapalkintoja, mutta ei harrasta frisbeegolfia tavoitteellisesti päivätyön ohella.

7.3 Syrjintä, kiusaaminen ja epäasiallinen käytös

Kysyttäessä epäasiallisen käytöksen, kiusaamisen, syrjinnän ja muun negatiivisen käytöksen kokemusta, vastaajista 65 prosenttia ei ollut kokenut näistä mitään. Epäasiallista käytöstä oli kokenut 28 prosenttia ja syrjintää seitsemän prosenttia vastaajista. (Kuva 6.) Kolme vastaajaa kirjoitti joutuneensa kiusatuksi frisbeegolfin parissa ja yhdeksän vastaajaa kirjoitti muusta kokemastaan huonosta käytöksestä. Esiin nousivat näitä tarkentaessa vähättely naispelaajaa tai tämän hitaampaa pelaamista kohtaan, alentavaa kommentointia ja kohtaamista sekä työttelyä. Muutamia mainintoja oli siitä, miten naisia ja naiskilpailijoita ylipäättään pidetään lajissa aliarvoisempina verrattuna miehiin.

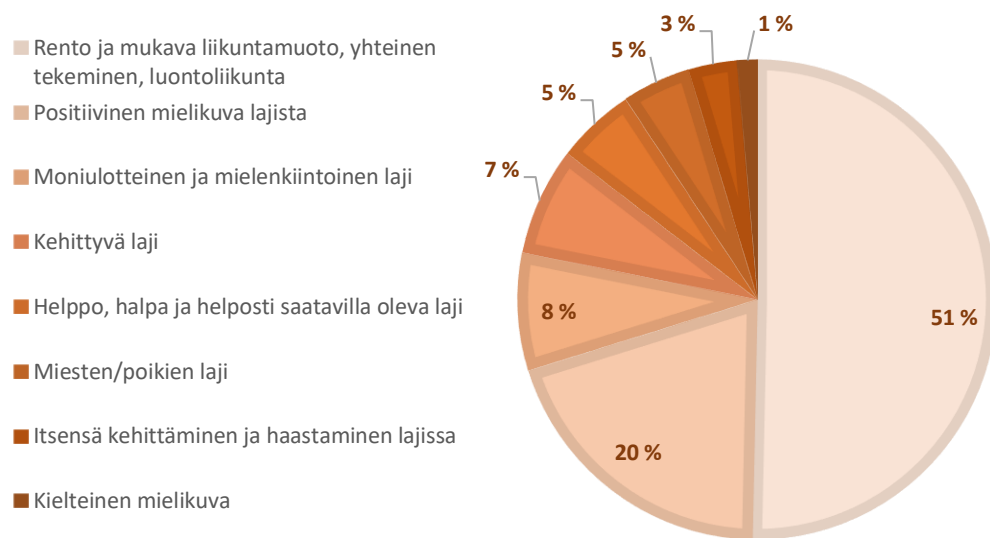
Kuva 6. Naisten kokemukset epäasiallisesta käytöksestä frisbeegolfissa

Haastatteluista kävi ilmi, että naiset, jotka ovat kokeneet epäasiallista käytöstä, ovat kokeneet sitä enemmän naisten keskuudessa. Naisten keskuudessa ilmi noussut epäasiallinen käytös on ollut pahan puhumista ja valheiden levittämistä. Kyselyssä ilmi nousi yhden vastaajan saama karkäs palaute toiselta naispelaajalta, kun hän tuli mukaan uutena kisaajana, eikä tiennyt miten kilpailutilanteessa toimitaan. Tämän vuoksi olisikin tärkeää, että sukupuolesta riippumatta kokeneemmat pelaajat auttavat ja neuvovat uusia kilpailijoita eivätkä anna napakkaa tai aliarvioivaa epäasiallista palautetta.

7.4 Mielikuva frisbeegolfista ja näkyvyys

Kysely kartoitti vastaajien mielikuvaa frisbeegolfista (kuva 7). Mielikuvaa lajista pidettiin positiivisena, koska se sopii kaikille ikään tai taitotasoon katsomatta. Frisbeegolf koettiin moniulotteiseksi ja monipuoliseksi sen erilaisten osa-alueiden ansiosta. Moniulotteisuus näkyy siinä, että lajia voidaan harrastaa monella eri tasolla. Yksi vastaaja kiteyttää, miten frisbeegolf voi tarjota jokaiselle taitotasolle erilaisen kokemuksen ja toisaalta, miten laji sopii monelle.

Friba on upea laji, monipuolinen! Harrastelijalle edullinen laji, jossa pääsee tekemään yhdessä tai yksin. Sopii eritasoisille. Halpa harrastus. Edistyneelle mukava laji, jossa löytyy paljon samanhenkisiä tyyppejä. Keino haastaa itseään ja kehittyä. Hioa tekniikkaa huippuunsa. Ammattilaiselle varmaan stressaava laji, kropan kannalta haastava laji, kun kuormitus on niin toispuoleista. (Vastaaja 128.)

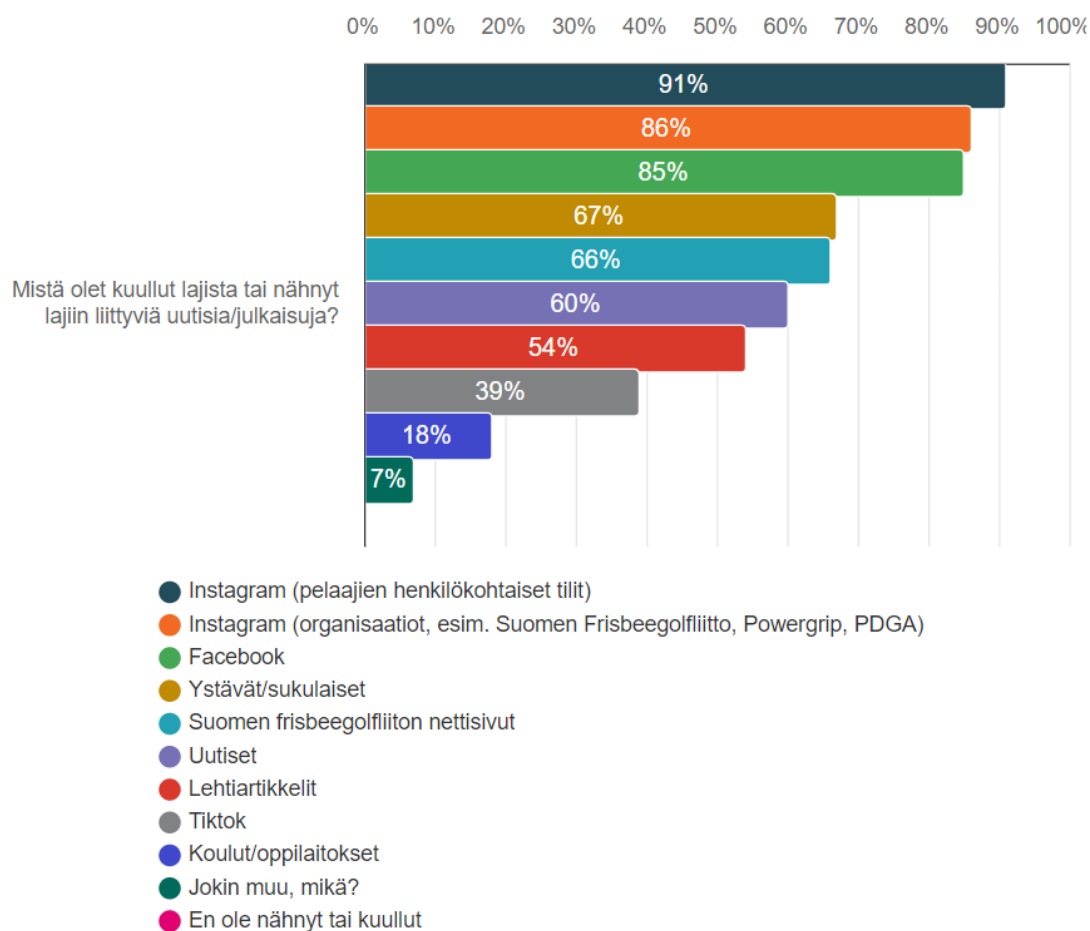
Kuva 7. Mielikuva frisbeegolfista

Vastauksista on huomattavissa, miten frisbeegolf nähdään kasvavana ja kehittyvänä lajina. Laji vetää puoleensa uusia nuoria ja näin saadaan lisää ammatinpelaajia maailmalle tulevaisuudessakin. Frisbeegolf nähdään mielenkiintoisena urheiluna, jonka medianäkyvyyskin on muutaman viime vuoden aikana kasvanut merkittävästi. Vastauksista havaittavissa, että frisbeegolf on luonut kielteisen tai huonon mielikuvan tai sitä pidetään jostakin syystä edelleen enemmän poikien ja miesten lajina. (Kuva 7.)

Frisbeegolf saisi enemmän näkyvyyttä urheilulajina tai liikuntamuotona siinä missä suuremmat lajit, kuten jalkapallo, jääkiekko tai yleisurheilu, jos näkyvyys mediassa tai markkinoinnissa olisi massiivisempaa. Kysyttiin, mistä vastaajat ovat kuulleet tai nähneet lajiin liittyviä uutisia tai julkaisuja ja positiivisessa valossa voidaan huomata, että frisbeegolfilla on näkyvyyttä monenlaisilla kanavilla.

Eniten, yli 90 prosenttia vastaajista ovat nähneet frisbeegolfaiheista sisältöä Instagramissa, frisbeegolfpelaajien ja -harrastajien sivuilla. Toiseksi eniten erilaisten frisbeegolfiin liittyvien organisaatioiden sivuilla Instagramissa. Laji on ollut esillä Facebookissa, ystävien ja sukulaisten kanssa kommunikoidessa, uutisissa ja lehtiartikkeleissa, ja on vierailtu Suomen frisbeegolfliiton verkkosivuilla. (Kuva 8.) Vastausvaihtoehdon ”jokin muu, mikä?” alta löytyi useamman

kerran YouTube, josta on katsottu erilaisia frisbeegolfiin liittyviä videoita sekä TV.

Kuva 8. Webropolin muodostama kaavio kanavista, joiden kautta on kuultu tai nähty frisbeegolfista

Yksikään kyselyyn vastanneista ei vastannut, ettei olisi nähnyt tai kuullut frisbeegolfista mistään tai minkään sosiaalisen median kanavan kautta (kuva 8). Kyselyssä ei kuitenkaan oteta huomioon sitä, onko kuultu tai nähty materiaali liittynyt naisfrisbeegolfiin vai lajiin yleisesti. Valtamedioissa tai heidän sosiaalisen mediasa kanavilla näkyy huomattavasti enemmän uutisointia miesten urheilusta kuin naisten. Urheilujournalismi on sukupuolten tasa-arvoa silmällä pitäen ollut ongelmakohta ja vuonna 2020 kotimaisten päämedioiden urheilu-uutisissa naisten osuus urheilijoiden maininnoissa oli vain 18 prosenttia eli alle viidesosa (Retriever Group 2021). Maailmalla otetaan huomioon, että tiedotusvälineissä suositaan voimakkaasti miesten kilpailutapahtumia ja niistä uutisointia, joten naisten näkyvyyden lisääminen lisäisi mahdollisesti naisfrisbeegolfaajien kiinnostusta ja kilpailuhenkeä (Woods 2017).

7.5 Naisfrisbeegolfin kehittäminen

Kysymys naisfrisbeegolfin edistämisestä antoi paljon eritasoisia vastauksia. Vastaajista 60 prosenttia oli sitä mieltä, että kaipaisi enemmän naisille suunnattuja kilpailuja. Työille ja naisille suunnatut treenit sekä harrasteporukat sai toiseksi eniten kannatusta (54 %). Huomioitavaa on, että kysymyksessä sai valita yhden tai useamman vaihtoehdon. Sekä haastatteluista että kyselyvastauksista kävi ilmi, että kilpailuissa, jotka ovat avoimia kaikille, toivottaisiin, että naiset saisivat pelata omassa ryhmässään ja naisille olisi kilpailuissa oma sarjansa. Toisille on luonnollisempaa pelata toisten naisten kanssa, koska silloin saa yhdessä pelata sekä tutustua muihin oman sarjan pelaajiin.

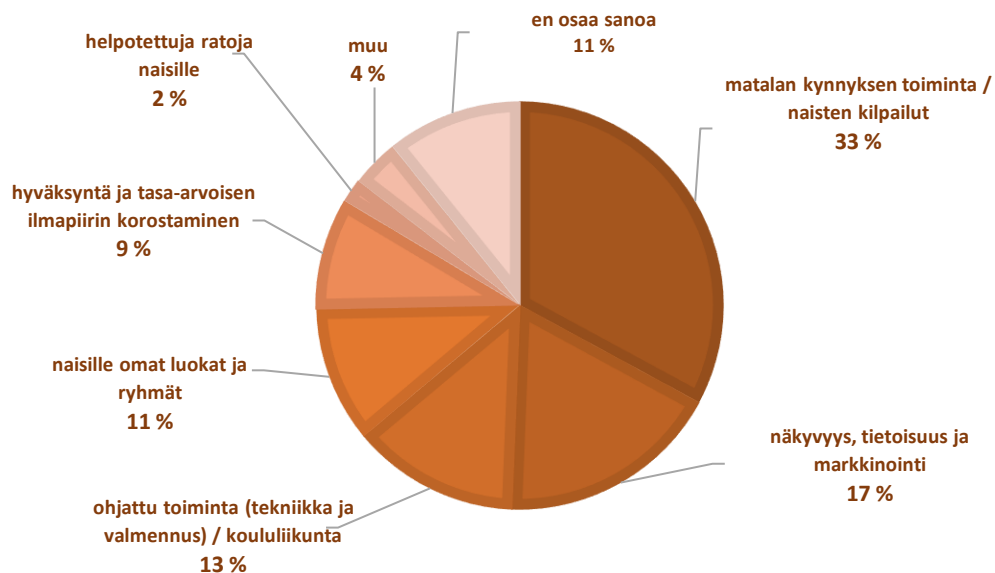
Vastauksista on havaittavissa, että tytöt ja naiset vertaavat itseään herkemmin muihin pelaajiin, poikiin ja miehiin. Tällöin naisten oma ryhmä toisi pelaajille turvallisemman tilan. Vastaajista iso osa piti tärkeänä sitä, että naiset saavat pelata omissa ryhmissään, vaikka kisassa olisi mukana miespelaajia. Yksi kyselyyn vastanneista nostaa esille sen, ettei taitotasolla saa olla suurta merkitystä tai se ei ainakaan saisi olla este lajin harrastamiselle.

Naisille pitäisi tuoda esille enemmän, että on ok olla just sen tasoinen kuin on. Kaikilla voi olla kivaa lajin parissa. (Vastaaja 24.)

Vastauksista esiin nousi sekaryhmien suosio. Sekaryhmien positiivisiin puoliin lukeutuvat yhteisöllisyys, monipuolinen oppimisympäristö sekä stereotyyppien vähentäminen. Ajatellaan, että monipuolisesti erilaisten pelaajien kanssa pelaaminen opettaa sekä pelillisiä että sosiaalisia taitoja. Monet vastaajat toivat esille pelaavansa kilpailuissa ja harjoitellessakin lähes poikkeuksetta miesten kanssa, koska naispelaajia ei kaveriksi ole tullut vastaan. Nämä vastaajat kertovat, että miesten kanssa pelaaminen on rennompaa. Yksi vastaajista ilmaisi, että kannustusta tarvitaan, jotta kisoihin uskaltaudutaan osallistumaan, vaikka ryhmät olisivatkin sekaryhmiä.

Että rohkeasti kannustettaisiin viikkokisoihin aloittelemaan, jolloin kynnys pelata sekasarjoissa madaltuu ja miespelaajilta oppii monesti enemmän tekniikkavinkkejä ja pelaaminen on rennompaa.”
(Vastaaja 38.)

Vastauksista on havaittavissa mielipide siitä, että tyttöjä ja naisia saataisiin lajin pariin matalan kynnyksen ja aloittelijaystävällisen toiminnan avulla. Naispelaajien näkyvyys on pientä, ja tätä voitaisiinkin kyselyyn vastausten perusteella kehittää jatkossa siten, että tietoisuutta ja näkyvyyttä lisättäisiin naispelaajien näkökulmasta. Frisbeegolfiin liittyvässä markkinoinnissa voitaisiinkin käyttää naispelaajaa esimerkkinä, koska naispelaajilla on varustesponsoreita tai sosiaalisen median alustoja käytössään. Tasa-arvoinen uutisointi naispelaajien onnistumisista nostaisi lajia tyttöjen ja naisten tietoisuuteen, ja he voisivat sitä kautta innostua lajin kokeilemisesta. Aloittelijakursseja tai -tapahtumia kannattaa kyselyssä 43 prosenttia vastaajista. Vuorostaan 15 prosenttia vastaajista ei kaipaakaan erityisiä toimia naisfrisbeegolfiin.

Kuva 9. Naisfrisbeegolfin kehittämisen keinot

Avoimeen kysymykseen naisfrisbeegolfin kehitysmahdollisuuksista ja toimenpiteistä saatiin vastauksia monesta eri näkökulmasta. Osaltaan vastaukset mukailivat edellisen, vastausvaihtoehdot omaavan kysymyksen vastauksia, mutta vastauksista saatiin moninaisempia ja erityisempiä. Suurin osa vastaajista, 33 prosenttia, uskoo naisfrisbeegolfin kehitykseen matalan kynnyksen

toiminnan ja naisille suunnattujen tapahtumien ja kilpailuiden kautta. Tarjolla olisi hyvä olla kilpailuita, joihin voi osallistua ilman seurajäsenyyttä tai lisenssiä taitotasosta huolimatta. Toiseksi eniten kehitykseen vaikuttavista keinoista liittyi lajin tietoisuuteen, näkyvyyteen ja markkinointiin, jonka avulla naisten kiinnostusta saataisiin heräämään lajia kohtaan. (Kuva 9.) Jos mainoskasvona olisikin miespelaajan sijaan naispelaaja tai koululiikunnan frisbeegolf-lajikokeilu olisi ohjaamassa naispelaaja.

Vastauksissa esiin nousee ohjatun toiminnan järjestäminen, erilaiset tekniikkaklinikat, valmennukset ja harrastusryhmät. Matalan kynnyksen toimintaa voitaisiin kylvää koulujen liikuntatunneille tai työpaikkaliikuntaan, joka osaltaan toisi lajia näkyväksi ja antaisi jokaiselle oman mielikuvan lajista ennakkoluulottomasti. Tärkeänä motivoivana ja kannustavana tekijänä koetaan se, että naiset tietävät pääsevänsä samaan ryhmään toisten naisten kanssa kilpailuissa ja jokaisessa kilpailussa olisi omat luokat naisille. Kehittämisen kohteeksi nostettiin se, että naisilla pitäisi olla sarjoja yhtä paljon tai lähes yhtä paljon kuin kilpailussa on sekaluokkiakin. Tällöin jokainen nainen löytäisi omalle tasolleen sopivan luokan ja näin osallistumiskynnys madaltuu.

Vastauksista havaittavissa on toive hyväksyvistä ja tasa-arvoista ilmapiiriä korostavasta ajattelusta koskien kaikkia lajin parissa olevia. Toivottiin, että kaiken tasoiset harrastajat sukupuoleen katsomatta käyttäytyisivät asiallisesti ja hyväksyvästi harrastuksen parissa. Tasa-arvoa toivottiin kilpailuiden palkintosummissa, koska osallistumismaksutkin ovat usein samat riippumatta kilpailuluokasta.

Kysymyksen vastauksissa esiin nousi toiveet helpompien tai helpotettujen ratojen luomisesta naisille. Toisena toiveena ilmoittautumisen avaaminen muutamaksi päiväksi vain naisille isommissa kisoissa. Kolmas toive olisi lisätä tietoa naisille sopivista kiekoista. Muutama vastaus osoitti, että naisfrisbeegolfia voitaisiin kehittää kilpailemalla edelleen sekaryhmissä PDGA- ja viikkokisoissa, jolloin kisoissa heitetään eri luokassa pelaavien kanssa. Kysymykseen vastanneista 11 prosenttia ei osannut sanoa, millä keinoin naisfrisbeegolfia

voitaisiin kehittää ja yksi vastaaja kokee, ettei toimenpiteitä kehittämisen suhteen tarvita.

Naisia huomioidaan jatkuvasti enemmän ratasuunnittelussa, mutta tätä toivottaisiin hyödynnettäväksi eri tason kilpailuissa. Huomioiminen voisi tapahtua lyhyempien väylien, poikkeavien tiipaikkojen tai korkeampien par-lukemien muodossa. Naiset pitäisi ottaa huomioon kokonaisvaltaisessa tapahtumasuunnittelussa. Erityisesti kisoissa wc-tilojen puuttuminen on naisten näkökulmasta harmillinen juttu, joka saattaa lannistaa kisakokemusta huomattavasti. Vastajat saivat kertoa vapaasti ajatuksia frisbeegolfiin liittyen, jolloin yksi vastaaja pohti sitä, miten kisajärjestäjien täytyisi aidosti kuunnella naispelaajien toiveita, jotka ovat helppo toteuttaa. Toinen vastaaja taas pohtii, että työllä saavutetaan tuloksia, mutta naiset on huomioitava tapahtumissa jatkuvasti.

Jos halutaan lisää naisia esim. viikkokisoihin, niin kisanjärjestäjät voisivat avoimin mielin kuunnella esitettyjä toiveita esim. naisten luokista, rating luokkien lisäämisestä, ryhmätoiveista yms. Usein saa kokea olevansa hankala ja rasittavansa tdtä kaiken maailman turhilla kyselyillä. (Vastaja 56.)

Asenteiden muuttaminen vie aikaa, mutta systemaattisella työllä saavutetaan tuloksia. Naisia ei tule eriarvoistaa lajin parissa, vaan esimerkiksi kiintiöiden tulee olla reilun kokoisia myös naisille. Mikäli tapahtuman järjestelyistä paistaa läpi sukupuoleen perustuva syrjintä, ei se vedä puoleensa osallistujia ja viestittää takana olevaa ajatusta eli syrjintää. (Vastaja 135.)

7.6 Naisfrisbeegolfin suosiota tukevat tekijät

Kyselyssä kysyttiin, mikä on frisbeegolfissa parasta. Kysymystä asetellessa ajatuksena oli, että saadaan tietoon ja ymmärretään positiivisia lajiin liittyviä tekijöitä. Näiden avulla voidaan ideoida toimintaa, kehittää tapahtumia ja saada lisää naisia kiinnostumaan ja vahvistamaan hyvää mielikuvaa frisbeegolfista. Yksi vastaaja nosti esiin yhteisöllisyyden ja uusien ihmisten tapaa-

Ainakin itellä oma kokemus on erittäin positiivinen ja naisten kesken fribassa on hyvä pöhinä! On ollut kiva tutustua lajin kautta uusiin tyyppeihin! (Vastaaja 128.)

Avoimeen kysymykseen vastaajista lähes 59 prosenttia mainitsi, että frisbeegolfissa muiden tekijöiden ohella parasta on luonnossa liikkuminen ja ulkoilu. Kolmasosa vastaajista kirjoitti, että yhteinen tekeminen ystävien, pelikavereiden, perheen tai puolison kanssa on parasta. Seuraavaksi eniten kannatusta parhaaksi asiaksi lajin parissa sai oman kehityksen seuraaminen ja huomaaminen sekä itsensä haastaminen. Kehityksestä seuraa usein onnistumisia, jotka ovatkin vastaajista viidesosan mielestä parasta frisbeegolfissa.

Yhteisöllisyys mainittiin monta kertaa, sillä frisbeegolf tuo lajin parissa olevat ihmiset samoihin tapahtumiin ja kilpailuihin useita kertoja vuodessa. Yhteisöllisyys olikin yli 20 prosentin mielestä yksi lajin parhaita asioita. Monia mainintoja saivat uusien ihmisten tapaaminen, kilpaileminen, lajin vapaamuotoisuus ja edullisuus, kiekon lentorata ja liito sekä rata bongaaaminen eli erilaisten ratojen pelaaminen. Yksittäisiä vastauksia saatiin, että frisbeegolfissa parasta on rentoutuminen, maisemat ja hole in one eli väylän pelaaminen yhdellä heitolla. Neljä vastaajaa ilmaisi lajissa parasta olevan kaikki.

Kun on saatu tietoon tekijöitä, joita naispelaajat pitävät voittavina lajin parissa, voidaan näitä asioita tukemalla ja hyödyntämällä tuoda tarjolle tapahtumia, materiaaleja, ideoita ja ajatuksia vahvistamaan positiivista kokemusta lajista. Kun tiedetään, mistä kohderyhmä pitää nyt, voidaan sitä entisestään kehittää tulevaisuudessa.

8 OPPAAN LUOMINEN

Tämän opinnäytetyön produktio-osana luotiin naisfrisbeegolfopas. Opas on tarkoitettu harrastajille ja tuoda ideoita naistoiminnan kehittämiseen. Oppaan ideana oli tuoda harrastamista koskevan kyselyn tuloksia ilmi ja pohdintaa vastausten avulla siitä, millaista toimintaa naisfrisbeegolfajille on tällä hetkellä tarjolla ja miten sitä voitaisiin kehittää tulevinä vuosina. Opas toimii tu-

kena harrastaville naisille ja pyrkii tuomaan seuroille ja toimijoille lisää ajatuksia, miten naistoimintaa voisi kehittää ja jalostaa, jotta yhä enemmän naisia saataisiin mukaan lajin pariin.

Opas sisältää lyhyesti perustietoa frisbeegolfista, säännöistä, etiketistä ja radoista. Oppaaseen kerätään vinkkejä ja ideoita naistoiminnan kehittämiseksi hyödyntäen tämän opinnäytetyön tutkimuskyselystä saatuja vastauksia siitä, mistä naiset kiinnostuvat ja mitä pitävät hyvänä lajin parissa. Näiden vinkkien ja kommenttien toivotaan tuovan konkreettista tietoa siitä, miten luoda naisia kiinnostavaa toimintaa frisbeegolfin pariin.

Oppaassa esitellään tapahtumia, jotka ovat viime vuosina tarjonneet mahdollisuuksia naisille tutustua lajiin ja kilpailla frisbeegolfissa. Esiin pyritään tuomaan alustoja, joiden avulla voi löytää itselle mieluisia tapahtumia tai heittoseuraa. Oppaan hyvänä puolena on se, että se voidaan tulostaa paperiseksi versioksi, jolloin omien muistiinpanojen ja ajatusten kirjaaminen on mahdollista. Oppaassa on hyödynnetty tehdyn kyselyn vastauksia, jolloin on saatu suoraan kohderyhmän edustajilta näkemyksiä aiheeseen. Tällöin näkökulmat ovat useammalta harrastajalta useasta eri ikä- ja tasoryhmästä.

Oppaan huonot puolet voivat olla sen ymmärrettävyys, interaktiivisuuden puute ja päivityksen tarve. Näitä tekijöitä ajatellen, oppaasta täytyi tehdä mahdollisimman selkeä, jotta henkilöt lajin ulkopuolelta pystyvät ymmärtämään sekä sisäistämään sisällön. Vaikka opas on selkeä, voi lukijalle nousta aiheesta kysymyksiä tai epäselvyyksiä. Kirjallinen opas ei mahdollista vuorovaikutusta, joten lisäkysymyksien äärellä lukija jää kaipaamaan aiheesta lisätietoa. Tätä ongelmakohtaa lähestytään siten, että laitetaan oppaaseen linkit lisätietoa varten. Frisbeegolf ja lajitapahtumat ovat jatkuvasti kehityksen alla ja tällöin kirjallinen opas voi vanheta nopeasti.

Opas löytyy kokonaisuudessaan liitteestä kaksi. Oppaassa on 22 sivua ja se on saatavissa sähköisenä PDF-tiedostona. Opas on tehty Canva-sivustolla, joka mahdollisti esteettisen ilmeen ja erilaisten värien, kuvien ja kuvioiden käy-

tön. Canva on graafisen suunnittelun työkalu, joka on helppokäyttöinen ja yksinkertaistaa suunnittelun prosessia tarjoamalla tuhansia erilaisia valmiita suunnittelumalleja (Edwards 2024). Opas on mahdollista tulostaa paperiseksi versioksi.

9 POHDINTA

Opinnäytetyön kokonaisuuden aikana saimme tehdä matkan frisbeegolfin menneisyyteen, nykytilaan ja tulevaisuuteen, ensisijaisesti naispelaajan näkökulmasta. Frisbeegolfin on etenkin koronapandemian aikana ja sen jälkeen ollut huimassa kasvussa lajin vapaamuotoisuuden, olosuhteiden ja mahdollisuuksien ansiosta. Olemme molemmat lajin harrastajia, joten aihe valikoitui mielenkiinnon kohteemme mukaan. Olemme itse osana opinnäytetyön tutkimuksen kohteena olevaa ilmiötä ja halusimme saada ymmärrystä siitä, miksi lajin parissa ei ole enempää tyttö- ja naispelaajia verrattuna miehiin.

Päädyimme produktiiviseen opinnäytetyöhön, kun keksimme idean oppaasta, jonka avulla opinnäytetyön tuloksia voitaisiin havainnollistaa konkreettisesti. Näin pystyimme luomaan materiaalia, jota hyödyntämällä naisfrisbeegolfia voidaan kehittää entisestään tulevaisuudessa. Kyselytutkimuksen hyödyntämistä tutkimusmenetelmänä ajattelimme alusta asti ja se osoittautui hyväksi keinoksi saada mahdollisimman laaja vastaajakunta eri ikäisistä ja eri harrastustaustan omaavista henkilöistä.

Kyselyn yhteydessä hyödynsimme haastatteluita, joihin idea tuli hieman myöhemmin. Haastattelut toteutimme, koska ajattelimme sen tuovan lisäarvoa vastauksiin ja kattavampia keskusteluja aiheesta, eikä vain osin suppeiksi jääviä vastauksia yksittäisiin verkkokyselykysymyksiin. Opinnäytetyömme on kokonaisuudessaan suunnitellun kaltainen ja sisältää elementit, joita alun perin halusimme toteuttaa. Työ sisältää kyselytutkimuksen, naisfrisbeegolfoppaan sekä laajaa ymmärrystä ja pohdintaa siitä, miten lajin harrastamiseen vaikuttavia tekijöitä onnistuttiin löytämään. Opinnäytetyössä käytetyt menetelmät sopivat erityisen hyvin tähän opinnäytetyöhön, koska saimme näin kohdistettua

kysymykset oikealle kohderyhmälle. Vastausten avulla saimme tietoon erilaisia kokemuksia ja käsityksiä frisbeegolfista naisten näkökulmasta.

Tavoitteenamme oli tuoda esiin ja ymmärtää niitä tekijöitä, jotka vaikuttavat tyttöjen ja naisten urheilukäyttäytymiseen frisbeegolfin parissa. Tavoitteet saavutettiin hyvin, sillä kyselyn ja haastatteluiden avulla saimme selville tekijöitä, jotka myöntävästi tai kieltävästi ovat vaikuttaneet frisbeegolfin aloittamiseen. Nämä saatiin listattua oppaaseen, ja toivommekin, että jatkossa näiden tekijöiden ymmärtäminen johtaa naispelaajien määrän kasvuun ja innostukseen.

Sukupuolijakaumaan vaikuttavia tekijöitä löydettiin ja ymmärrettiin, mitkä asiat siihen ovat vaikuttaneet. Tätä voisimme tutkia lisää ja palata ajassa kauemmas historiaan, jotta syitä sukupuolijakauman syntymiselle useita vuosia, ellei vuosikymmeniä sitten voitaisiin havaita. Miehiä puoleensa vetää tutkimustenkin mukaan enemmän kilpailuhenkisyys ja motivoituminen saavutusten tavoittelusta, kun taas naispelaajia lajissa puoleensa vetää sosiaalinen verkosto ja liikunnallisuus. Opinnäytetyön aiheen tarkastelu erilaisten mielikuvien, mielenkiinnon, kilpailukiinnostuksen ja medianäkyvyyden näkökulmasta sai huomauttaa, millaisia tekijöitä sukupuolten välisen tasa-arvon tai sen haasteiden takana kokonaisuudessaan on. Jos mediassa näkyy vain miesfrisbeegolfaajia ja heidän kisamenestystänsä, ei se saa tyttöpelaaajia kiinnostumaan lajista samalla tavalla kuin poikapelaajia. Uutisoinnissa olemme itse huomanneet, että vaikka naiset menestyvät yhtä hyvin, ellei paremminkin, jätetään heidän onnistumisensa mahdollisesti mainitsematta.

Saimme kyselyyn vastauksia laajasti eri ikäryhmistä sekä harrastustasoilta, koska vastaajia oli muutaman kerran kokeilleista aina monta vuotta harrastaneisiin. Enemmän olisimme voineet saada vastauksia alle 18-vuotiailta vastaajilta, koska heidän näkökulmansa olisi ollut tärkeä lajin kehityksen kannalta tulevaisuutta silmällä pitäen. Tyttöharrastajien määrä on vähäinen, joten jos olisimme saaneet enemmän vastauksia 14–17-vuotiailta tytöiltä, voisimme sen avulla pohtia, onko nuorten keskuudessa lajin parissa jokin selkeä tekijä, joka vetää poikia puoleensa, mutta ei saa tyttöjä innostumaan lajista. Nyt alle 18-

vuotiaita vastaajia kyselyssämme oli vain yksi. Ikäjakamaa silmällä pitäen kyselyä olisi pitänyt jakaa kouluille tai nuorten suosimiin sosiaalisiin medioihin, jolloin se olisi tavoittanut paremmin nuorempia vastaajia.

Kyselytuloksia tarkastellessa huomasimme, että olisimme voineet kysymysten asettelussa keskittää enemmän huomiota nimenomaan naisfrisbeegolfajiin. Jokainen kyselyyn vastanneista tuo esille esimerkiksi nähneensä frisbeegolfiin liittyvää sisältöä jossakin kanavassa, mutta jos kysymystä olisi kohdennettu tai luotu toinen kysymys liittyen pelkästään naisfrisbeegolfajan luomaan sisältöön, vastaukset olisivat mahdollisesti jakautuneet eri tavalla.

Tuloksia tulkitessa olemme pohtineet, ovatko tulokset luotettavia. Koska aikaisempaa tutkimustietoa aiheesta ei juuri ole, ei reliabiliteettia eli toistettavuutta voida tarkastella vertaamalla tutkimustuloksia edeltäviin vastaaviin kyselyihin tai tutkimuksiin. Validiteetti taas on hyvä, sillä kyselytutkimuksen ja haastatteluiden perusteella saimme oikeaan kohderyhmään kuuluvia vastaajia ja heidän kokemuksiaan tutkittaviksi. Sähköisessä anonyymissä kyselyssä mahdollisuus on siihen, että vastaajat eivät vastaa luotettavasti tai kaunistelevat tai rumentavat näkemyksiä kysymyksiin. Pohdimme, ettei vääristeltyjä vastauksia ole tullut huomattavasti, jolloin ne eivät merkittävästi vaikuta tutkimustuloksiin.

Opinnäytetyöprosessin aikana kehityimme ammatillisesti ilmiön tutkijoina. Ymmärrämme nyt syvällisemmin, kuinka moninaiset tekijät vaikuttavat henkilön mielikuvaan frisbeegolfista. Lajin harrastajina ja kohderyhmän edustajina pysyimme jatkossa itse havainnoimaan entistä kattavammin ja syvällisemmin naisten frisbeegolfin erityispiirteitä tapahtumissa ja yhteisöissä. Kehitimme tiedonkeruun, käsittelyn ja analysoinnin taitoja. Mieleenpainuvien havaintojen prosessin aikana oli se, miten naisille laji on enemmän sosiaalinen, hyvänmielen liikuntamuoto, kun taas miehillä on huomattavissa enemmän kiinnostusta kilpailuun ja lajissa kehittymiseen kilpailullisesta näkökulmasta.

Toivomme, että opinnäytetyömme ja luomamme naisfrisbeegolfopas tukee naisfrisbeegolfia ja edesauttaisi entisestään samaan lisää tyttöjä ja naisia frisbeegolfin pariin.

LÄHTEET

Airaksinen, J. 2021. Grounded theory. Teoksessa Jaana Vuori (toim.) Laadullisen tutkimuksen verkkokäsikirja. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoar- kisto. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/mene- telmaopetus/kvali/teoreettis-metodologiset-viitekehykset/grounded-theory/> [viitattu 7.1.2024].

Deep In The Forest s.a. Kilpaileminen. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.deepintheforest.fi/kilpaileminen.html> [viitattu 4.3.2024].

Discmania s.a. Power Putt Ladies Open presented by discmania. WWW-do- kumentti. Saatavissa: <https://www.discmania.net/blogs/discover/power-putt-open?srsId=AfmBOOpZYuzKwEOQdpl4ZD0dh7Ili8st8MobxY7jRwjY-FpZQ32nIRwBP> [viitattu 30.8.2024].

Disc Golf Metrix. 2022. Power Putt Ladies Open 2022, presented by Discma- nia. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://discgolf-metrix.com/2024003&view=info> [viitattu 30.8.2024].

Disc Golf Metrix. 2024a. Amatöörien SM-karsinnat Powered by Prodigy. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://discgolfmetrix.com/2832114> [viitattu 31.10.2024].

Disc Golf Metrix. 2024b. Frisbeegolfin SM 2024 – Sipoo. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://discgolfmetrix.com/2827855&view=info> [viitattu 31.10.2024].

Disc Golf Metrix. 2024c. NBDG Ladies Series #1 Powered by Fribastore. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://discgolfmetrix.com/2906053&view=info> [viitattu 1.7.2024].

Disc Golf Metrix. 2024d. Skogby Lady Open 2024. WWW-dokumentti. Saata- vissa: <https://discgolfmetrix.com/2503654&view=info> [viitattu 17.9.2024].

Disc Golf Pro Tour s.a. History. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.dgpt.com/about/history> [viitattu 15.9.2024].

Edwards, L. 2024. What Is Canva And How Does It Work? Tech & Learning. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.techlearning.com/how-to/what-is-canva-and-how-does-it-work-for-education> [viitattu 25.11.2024]

Forsman, H. & Lampinen, K. 2008. Laatu käytännön valmennukseen – Oleel- lisen oivaltaminen tärkeää. Lahti: VK-Kustannut Oy.

Frisbeegolf Suomi. 2023. Frisbeegolfin Historia. Frisbeegolf – Juuret ja Alku- perä. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://frisbeegolfsuomi.com/frisbeegol- fin-historia/> [viitattu 4.2.2024].

Frisbeegolfin hyödyt. 2020. LDG Heinolalaista frisbeegolfia. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://ldg.fi/?p=6430> [viitattu 25.9.2024].

Frisbeegolfmedia. 2023. PDGA-RATING: MITEN SE LASKETAAN? WWW-dokumentti. Päivitetty 22.5.2023. Saatavissa: <https://frisbeegolfmedia.fi/artikkelit/pdga-rating-miten-se-lasketaan/> [viitattu 28.10.2024].

Greathouse-Nance, J. 2024. What to Know for the 2024 WGE. PDGA. WWW-dokumentti. Päivitetty 12.2.2024. Saatavissa: <https://www.pdga.com/news/what-know-2024-wge> [viitattu 28.2.2024].

Haastattelut. 2021. Jyväskylän Yliopisto, Koppa. WWW-dokumentti. Päivitetty 28.10.2021. Saatavissa: <https://koppa.jyu.fi/avoimet/hum/menetelmapolkuja/menetelmapolku/aineiston-hankintamenetelmat/haastattelut> [viitattu 7.1.2024].

Harakka, D. 2024. Tältä näyttää frisbeegolf-ammattilaisen harjoituskausi yhdistettynä Suomen talveen. Frisbeegolfmedia. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://frisbeegolfmedia.fi/artikkelit/talta-nayttaa-frisbeegolf-ammattilaisen-harjoituskausi-yhdistettyna-suomen-talveen/> [viitattu 5.9.2024].

Helsingin yliopisto s.a. Hyvä tieteellinen käytäntö. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.helsinki.fi/fi/tutkimus/vastuullinen-tiede/tutkimus-etiikka/hyva-tieteellinen-kaytanto> [viitattu 19.7.2024].

Hoeniger, B. 2024a. 2024 PDGA International Program Guide. PDF-dokumentti. Saatavissa: https://www.pdga.com/files/2024_international_program_guide_complete_updated_0531.pdf [viitattu 10.7.2024].

Hoeniger, B. 2024b. PDGA:n toiminta Pohjois-Amerikan ulkopuolella 2024. Suomen frisbeegolfliitto ry. Lyhentäen kääntänyt Tapani Aulu. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://frisbeegolfliitto.fi/pdga-international-guide/> [viitattu 5.9.2024].

Hyväri, S. & Vuokila-Oinonen, P. 2016. Tutkimus- ja kehittämistyön luotettavuus. Osallistavan ja tutkivan kehittämisen opas 2.0. Diakin kirjasto. WWW-dokumentti. Päivitetty 2020. Saatavissa: <https://libguides.diak.fi/c.php?g=670543&p=4760642> [viitattu 7.12.2023].

Järvinen, P. & Järvinen, A. 2004. Tutkimustyön metodeista. Opinpajan kirja. 6. painos. Tampere.

Kilpailuluokat s.a. Suomen frisbeegolfliitto ry. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://frisbeegolfliitto.fi/kilpailuluokat/> [viitattu 25.9.2024].

Kokko, S. & Martin, L. 2023. Lasten ja nuorten liikuntakäyttäytyminen Suomessa. LIITU-tutkimuksen tuloksia 2022. Valtion liikuntaneuvoston julkaisuja 2023:1. Helsinki: Valtion liikuntaneuvosto. PDF-dokumentti. Saatavissa: <https://www.liikuntaneuvosto.fi/wp-content/uploads/2023/03/Lasten-ja-nuorten-liikuntakayttaytyminen-Suomessa-2022-2.pdf> [viitattu 1.7.2024].

Kytö, J. 2020. Näin aloitat frisbeegolfissa kilpailemisen. Natural Born Disc Golfer. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://nbdg.fi/blogs/nbdg-flow/nain-aloitat-frisbeegolfissa-kilpailemisen> [viitattu 25.9.2024].

Lady Tour s.a. Suomen frisbeegolfliitto Ry. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://frisbeegolfliitto.fi/lady-tour/> [viitattu 19.7.2024].

Lahti, A., Kyllönen, M., Pusa, S., Tolvanen, A. & Laakso, N. 2020. Häirintä suomalaisessa kilpaurheilussa. Suomen urheilun eettinen keskus SUEK ry. PDF-dokumentti. Saatavissa: <https://suek.fi/wp-content/uploads/2020/09/Ha%CC%88irinta%CC%88-suomalaisessa-kilpaurheilussa.pdf> [viitattu 20.11.2023].

Lehtonen, K., Oja, S. & Hakamäki, M. 2022. Liikunnan ja urheilun tasa-arvo Suomessa 2021. Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2022:5. Helsinki: Opetus- ja kulttuuriministeriö. PDF-dokumentti. Saatavissa: https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/163828/OKM_2022_5.pdf?sequence=4&isAllowed=y [viitattu 20.11.2023].

Liity seuraan ja hanki kilpailulisenssi. s.a. Suomen frisbeegolfliitto Ry. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://frisbeegolfliitto.fi/liity-seuraan-ja-hanki-kilpailulisenssi/> [viitattu 28.2.2024].

Minilex s.a. Turvallisesti tuntemattomana? WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.minilex.fi/a/turvallisesti-tuntemattomana> [viitattu 29.10.2024].

Muotio, L. 2021. Opinnäytetyön yleiset kriteerit ja painotus. WWW-dokumentti. Päivitetty 24.9.2021. Saatavissa: <https://www.muotoilu.info/index.php/tutkiva-muotoilu/amk-opinnaytetyo/opinnaytetyon-yleiset-kriteerit-ja-painotus/> [viitattu 25.9.2024].

NBDG s.a. NBDG Events. Natural Born Disc Golfer. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://nbdg.fi/pages/tapahtumat> [viitattu 19.7.2024].

Näin aloitat kilpailemisen. s.a. Suomen frisbeegolfliitto Ry. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://frisbeegolfliitto.fi/nain-aloitat-kilpailemisen/> [viitattu 28.2.2024].

PDGA. 2017a. Official Rules of Disc Golf - 800 Description of the Game. WWW-dokumentti. Päivitetty 1.12.2017. Saatavissa: <https://www.pdga.com/rules/official-rules-disc-golf/800> [viitattu 29.2.2024].

PDGA. 2017b. Official Rules of Disc Golf – 812 Courtesy. WWW-dokumentti. Päivitetty 1.12.2017. Saatavissa: <https://www.pdga.com/rules/official-rules-disc-golf/812> [viitattu 29.2.2024].

PDGA. 2018. Official Rules of Disc Golf – 803.03 Damaging the Course. WWW-dokumentti. Päivitetty 3.3.2018. Saatavissa: <https://www.pdga.com/rules/official-rules-disc-golf/80303> [viitattu 4.3.2024].

PDGA s.a. PDGA Tour Event Levels & Tiers. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.pdga.com/td/events-guide> [viitattu 15.9.2024].

Pänkäläinen, S. 2023. Frisbeegolf on halpa laji, jonka suosia kasvaa vauhdilla. Suur Jyväskylän lehti. WWW-dokumentti. Päivitetty 6.7.2023. Saatavissa: <https://www.sjl.fi/paikalliset/6016694> [viitattu 22.10.2024].

Reading, J., Sweeton, A., Sinclair, S., Simons, S., Kennedy, C., Doyle, D., Connelly, C., Belchik, M. & Jenkins, A. 2018. Professional Disc Golf Association's Competition Manual for Dis Golf Events. PDF-dokumentti. Saatavissa: <https://idiscgolf.cz/download/PDGA-manual-EN.pdf> [viitattu 28.10.2024].

Retriever Group. 2021. Suomen Tietotoimisto STT. Tiedote. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.sttinfo.fi/tiedote/69906075/media-analyysi-naisten-nakyyvyys-nousi-miesten-kanssa-tasoihin-politiikan-uutisissa-urheilussa-osuus-jaa-alle-viidennekseen?publisherId=54429596> [viitattu 9.10.2024].

Ruohonen, S. 2022. Kyselytutkimus. WWW-dokumentti. Päivitetty 22.3.2022. Saatavissa: <https://www.muotoilu.info/index.php/tutkiva-muotoilu/menetelmat/kyselytutkimus/> [viitattu 7.12.2023].

Saaranen-Kauppinen, A. & Puusniekka, A. 2006a. 3.1. Eettiset kysymykset. KvaliMOTV -menetelmäopetuksen tietovaranto. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto. WWW-dokumentti. Saatavissa: https://www.fsd.tuni.fi/menetelmaopetus/kvali/L3_1.html [viitattu 7.12.2023].

Saaranen-Kauppinen, A. & Puusniekka, A. 2006b. 3.1.2. Hyvä tutkimuskäytäntö. KvaliMOTV -menetelmäopetuksen tietovaranto. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto. WWW-dokumentti. Saatavissa: https://www.fsd.tuni.fi/menetelmaopetus/kvali/L3_1_2.html [viitattu 7.12.2023].

Saaranen-Kauppinen, A. & Puusniekka, A. 2006c. 6.3.2. Teemahaastattelu. KvaliMOTV -menetelmäopetuksen tietovaranto. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto. WWW-dokumentti. Saatavissa: https://www.fsd.tuni.fi/menetelmaopetus/kvali/L6_3_2.html [viitattu 5.9.2024].

Seta s.a. Tasa-arvolaki. Seta. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://seta.fi/ihmisoikeudet/tasa-arvo-ja-yhdenvertaisuus/tasa-arvolaki/> [viitattu 26.11.2024].

SUEK s.a. Seksuaalinen ja sukupuoleen perustuva häirintä. Suomen urheilun eettinen keskus. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://suek.fi/urheilun-eettisyys/seksuaalinen-ja-sukupuoleen-perustuva-hairinta/> [viitattu 11.6.2024].

Suomen frisbeegolfliitto ry. 2017. Frisbeegolf ohjaajan opas. Ohjaaja 2. PDF-dokumentti. Saatavissa: https://frisbeegolfliitto.fi/wp-content/uploads/2017/05/Ohjaajan_Opas_2_JA_Liitteet_PRINT.pdf [viitattu 5.9.2023].

Suomen frisbeegolfliitto ry. 2019. Visio 2030. PDF-dokumentti. Päivitetty 18.10.2019. Saatavissa: https://frisbeegolfliitto.fi/wp-content/uploads/2019/10/SFL_visio2030.pdf [viitattu 4.12.2023].

Suomen frisbeegolfliitto ry. 2023a. Frisbeegolfin SM-kisojen päivitykset kaudelle 2024. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://frisbeegolfliitto.fi/2023/10/11/frisbeegolfin-sm-kisojen-paivitykset-kaudelle-2024/> [viitattu 18.9.2023].

Suomen frisbeegolfliitto ry. 2023b. Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma. WWW-dokumentti. Päivitetty 29.10.2023. Saatavissa: <https://frisbeegolfliitto.fi/yhdenvertaisuus-ja-tasa-arvosuunnitelma/> [viitattu 29.2.2024].

Suomen frisbeegolfliitto ry. 2024a. 2024 PDGA WOMEN'S GLOBAL EVENTISSÄ SUOMALAISMENESTYSTÄ. WWW-dokumentti. Päivitetty 24.5.2024. Saatavissa: <https://frisbeegolfliitto.fi/2024/05/24/2024-pdga-womens-global-eventissa-suomalaismenestysta/> [viitattu 19.7.2024].

Suomen frisbeegolfliitto ry. 2024b. Katsaus SFL:N tilastoihin. WWW-dokumentti. Päivitetty 3.4.2024. Saatavissa: https://frisbeegolfliitto.fi/2024/04/03/katsaus-sfln-tilastoihin/?sf_action=get_data&sf_data=all&sf_s=tilasto [viitattu 4.2.2024]

Suomen frisbeegolfliitto ry. 2024c. Säännöt lyhyesti. WWW-dokumentti. Päivitetty 1.1.2024. Saatavissa: <https://frisbeegolfliitto.fi/aloittelijat/saannot-lyhyesti/> [viitattu 4.2.2024]

Tietoarkisto s.a. Laadullinen tutkimus ja teoria. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/menetelmaopetus/kvali/mita-on-laadullinen-tutkimus/laadullinen-tutkimus-ja-teoria/> [viitattu 25.9.2024].

Tilastoja ja lukuja s.a. Suomen frisbeegolfliitto ry. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://frisbeegolfliitto.fi/tilastoja-ja-lukuja/> [viitattu 31.10.2024].

UDisc s.a. United States. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://udisc.com/places/united-states> [viitattu 30.8.2024].

Vandenberg, E. 2016. The Earliest Disc Golf Courses – International Edition. WWW-dokumentti. Päivitetty 27.10.2022. Saatavissa: <https://www.pdga.com/earliest-disc-golf-courses-international-edition> [viitattu 29.2.2024].

Viljanen, M. 2023. Haastattelussa: Fysiikkavalmentaja Joonas Merelä. Suomen frisbeegolfliitto. WWW-dokumentti. Päivitetty 21.11.2023. Saatavissa: <https://discgolfteamfinland.fi/uutiset/haastattelussa-fysiikkavalmentaja-joonas-merela/> [viitattu 28.2.2024].

Vilkkä, H. 2021. Tutki ja kehitä. 5., päivitetty painos. Jyväskylä: PS-kustannus.

Williamson, A. 2020. Stay Classy, Disc Golfers: Rules Of Disc Golf Etiquette. Blogi. Päivitetty 15.5.2020. Saatavissa: <https://udisc.com/blog/post/stay-classy-disc-golfers-rules-of-disc-golf-etiquette> [viitattu 26.10.2024].

Woods, J. 2017. A Closer Look At The Gender Gap In Disc Golf. Ultiworld Disc Golf. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://discgolf.ultiworld.com/2017/03/10/closer-look-gender-gap-disc-golf/> [viitattu 9.10.2024].

Yhdenvertaisuuslaki 30.12.2024/1325.

Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu

Kysely frisbeegolfin urapolkuun ja harrastamiseen vaikuttavista tekijöistä tytöille ja naisille

☐ Pakolliset kysymykset merkitty tähdellä (*)

Hei!

Olemme Martta Karppinen ja Tiia-Maria Toivonen, opiskelemme kolmatta vuotta liikunnanohjaajaksi Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulussa. Opinnäytetyömme käsittelee naisfrisbeegolfaajan urapolkuun vaikuttavia tekijöitä.

Opinnäytetyömme tarkoituksena on selvittää, mitkä tekijät vaikuttavat frisbeegolfin harrastajien sukupuolijakaumaan ja miten voisimme saada lisää naisharrastajia lajin pariin. Keräämme vastauksia lajin harrastajilta ja heiltä, jotka ovat harkinneet kokeilevansa lajia.

Kyselyyn osallistuminen on vapaaehtoista. Kysely on täysin anonymi, eikä siitä voida jäljittää vastaajan henkilöllisyyttä. Vastaukset ovat luottamuksellisia. Vastaukset kerätään ainoastaan opinnäytetyöhömme ja opinnäytetyömme valmistuttua vastaukset hävitetään.

Kysely on auki 16.4.2024 - 31.5.2024. Opinnäytetyön toimeksiantajana toimii Suomen frisbeegolfliitto ry.

Mikäli olet alle 18-vuotias vastaaja, tulee sinulla olla vanhemman suostumus kyselyyn vastaamiseen.

Kiitos osallistumisesta, vastauksellanne on suuri arvo opinnäytetyössämme!

Sukupuoli *

- ☐ Nainen
- ☐ Mies
- ☐ Muu
- ☐ En halua vastata

Ikä *

- ☐ alle 12
- ☐ 12-17
- ☐ 18-25
- ☐ 26-35
- ☐ 36-45
- ☐ 46-55
- ☐ 55+

Harrastatko frisbeegolfia? *

- ☐ En harrasta frisbeegolfia
- ☐ Olen kokeillut lajia muutaman kerran
- ☐ Olen harrastanut alle vuoden
- ☐ Olen harrastanut 1-2 vuotta
- ☐ Olen harrastanut 3-5 vuotta
- ☐ Olen harrastanut yli 5 vuotta

Onko sinulla jonkin frisbeegolfseuran jäsenyys? *

- ☐ Kyllä
- ☐ Ei

Kilpailetko frisbeegolfissa? *

- ☐ Kyllä
- ☐ En

Millaisissa kilpailuissa käyt/olet käynyt? *

- ☐ Seurojen järjestämissä viikkokilpailuissa
- ☐ PDGA-kilpailuissa
- ☐ Joissakin muissa kilpailuissa

Perustele lyhyesti, millaisissa kilpailuissa käyt/olet käynyt.

Mikä sai kokeilemaan lajia ja/tai aloittamaan sen? *

Oletko kokenut syrjintää, kiusaamista tai epäasiallista käytöstä lajin parissa? *

- ☐ Syrjintää
- ☐ Kiusaamista
- ☐ Epäasiallista käytöstä
- ☐ Jotain muuta, mitä?
- ☐ En ole kokenut

Mikä on mielestäsi frisbeegolfissa parasta? *

Tähtäätkö toiminnallasi ammattilaisuuteen? *

- ☐ Kyllä
- ☐ En

Perustele lyhyesti, miksi haluaisit tai et haluaisi frisbeegolfammattilaiseksi ja mitkä tekijät siihen vaikuttavat. *

Mitkä olisivat sellaisia tekijöitä, joita pitäisi ilmetä, että päätyisit lajin pariin? (esimerkiksi ystävät/perheenjäsenet harrastavat) *

Millainen mielikuva sinulla on frisbeegolfista? *

Mistä olet kuullut lajista tai nähnyt lajiin liittyviä uutisia/julkaisuja? *

- ☐ Instagram (pelaajien henkilökohtaiset tilit)
- ☐ Instagram (organisaatiot, esim. Suomen Frisbeegolfliitto, Powergrip, PDGA)
- ☐ Facebook
- ☐ Tiktok
- ☐ Lehtiartikkelit
- ☐ Suomen frisbeegolfliiton nettisivut
- ☐ Ystävät/sukulaiset
- ☐ Koulut/oppilaitokset
- ☐ Uutiset
- ☐ En ole nähnyt tai kuullut
- ☐ Jokin muu, mikä? _____

Millaista sisältöä (esimerkiksi tapahtumia, toimijoita, naisille omia sarjoja jne.) kaipaisit naisfrisbeegolfiin? *

- ☐ Naisille suunnatut kilpailut
- ☐ Naisille suunnatut opastukset / treenit
- ☐ Naisille suunnatut harrasteporukat
- ☐ Naistoimintaa järjestävä toimija
- ☐ Viikkokisoissa naisille omat sarjat
- ☐ Aloittelijakursseja naisille/tytöille
- ☐ En kaipaa mitään
- ☐ Jotain muuta, mitä? _____

Miten mielestäsi naisfrisbeegolfia voisi kehittää ja saataisiin lisää naisia lajin pariin? *

Vapaa sana frisbeegolfiin ja/tai naisfrisbeegolfiin liittyen

2024

NAISFRISBEEGOLF- OPAS

IDEOITA HARRASTAJILLE JA
NAISTOIMINNAN
KEHITTÄMISEEN

**SUOMEN
FRISBEEGOLFLIITTO**
FINNISH DISC GOLF ASSOCIATION

Johdanto

Tämä naisfrisbeegolfopas on tehty kasvattamaan sekä tukemaan naisfrisbeegolfia. Opas on suunnattu harrastajille vasta-alkajasta konkariin sekä myös seuroille tuomaan ideoita, miten naispelaajien määrä saataisiin entisestään kasvamaan esimerkiksi tarjolla olevan tapahtumatarjonnan kautta. Oppaan luomisessa on hyödynnetty tyttö- ja naispelaajille suunnattua kyselyä, joka toteutettiin huhti-toukokuussa 2024.

Opas on toteutettu osana opinnäytetyötä liikunnanohjaaja (AMK) -tutkintoa varten ja sen toimeksiantajana on toiminut Suomen frisbeegolfliitto ry. Työ on valmistunut marraskuussa 2024.

Tekijät:

Liikunnanohjaajaopiskelijat
Tiia-Maria Toivonen & Martta Vihervuori

Kuvitus:

Tiia-Maria Toivonen

**SUOMEN
FRISBEEGOLFLIITTO**
FINNISH DISC GOLF ASSOCIATION

Sisällys:

Mitä on frisbeegolf?

Säännöt lyhyesti

Etiketti

Pelaa frisbeegolfia!

Innostu ja onnistu!

Frisbeegolftapahtumat naisille

**SUOMEN
FRISBEEGOLFLIITTO**
FINNISH DISC GOLF ASSOCIATION

Mitä on frisbeegolf?

Frisbeegolf on urheilulaji, jonka tarkoituksena on saada frisbeegolfkiekko mahdollisimman vähillä heitoilla tiiltä eli heittopaikalta maalikoriin. Frisbeegolfia voi pelata kaikki ikään, sukupuoleen tai maantieteelliseen sijaintiin katsomatta!

Frisbeegolfissa yhdistyvät:

- liikunta
- ulkoilu
- luonnossa oleminen
- ystävien kanssa oleminen
- yhteinen tekeminen
- uusien pelikaverien tapaaminen
 - onnistumisen tunteet
 - itsensä kehittäminen
 - mahdollisuus kilpailemiseen
 - erilaisten ympäristöjen ja ratojen kokeminen
 - sekä paljon muuta!

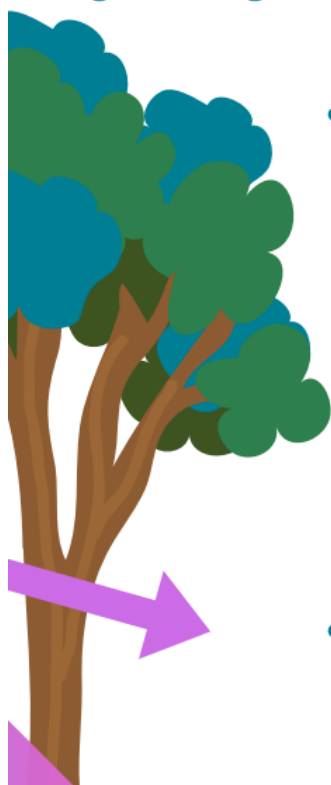
**SUOMEN
FRISBEEGOLFLIITTO**
FINNISH DISC GOLF ASSOCIATION

Säännöt lyhyesti:

- Pelataan yleensä 1-4 hengen ryhmissä
- Kierretään frisbeegolfrata väylä kerrallaan
- Pyritään saamaan frisbee mahdollisimman vähillä heitoilla koriin
- Vähiten heittoja koko kierroksella heittänyt pelaaja voittaa
- Jokainen pelaaja heittää vuorollaan avausheiton heittopaikalta eli tiiltä
 - Seuraavan heiton heittää se, jonka kiekko on pysähtynyt ensimmäisen heiton jälkeen kauimmaksi korista
 - Muut odottavat vuoroa heittävän pelaajan takana
 - Väylä on pelattu loppuun, kun kiekko on korissa

- **OB-alue** on erikseen (yleensä valkoisilla kepeillä) merkitty alue, jonne päädyttyä peliä tulee jatkaa siitä kohdasta, josta kiekko meni ob-alueelle ja tulokseen lisätään yksi rangaistusheitto.

- **Hazard**-alueelle (merkitty yleensä keltaisella) joutuminen tuo myös yhden rangaistusheiton tulokseen, mutta toisin kuin OB-alueessa, nyt peliä jatketaan siitä kohdasta, johon kiekko pysähtyi.
- **Mando eli pakollinen kiertosuunta** on yleensä puihin merkattuja nuolia, jotka tulee kiertää nuolen osoittamasta suunnasta. Mikäli puussa on nuoli oikealle ja kierrät puun vasemmalta puolelta, seuraa yksi rangaistusheitto ja peliä jatketaan edelliseltä heittopaikalta tai drop zonelta.

Etiketti

Kaikki pelaajat ovat vastuussa omasta pelaamisestaan. Kun kaikki pelaajat pitävät kiinni frisbeegolfetiketistä, on jokaisen pelaajan kokemus lajista parempi kaikin puolin. Muista siis sinäkin ehdottomasti noudattaa seuraavia asioita, kun pelaat frisbeegolfia.

- Kunnioitan muita radalla ja alueella olijoina
- En kiusaa, häiritse, syrji tai käyttyädy epäasiallisesti toista kohtaan
- En roskaa tai riko rataa /pelialuetta
- En vahingoita luontoa
- Annan keskittymisrauhan, kun toinen pelaaja heittää
- En huuda enkä kiroile
 - Palautan löytämäni kiekon takaisin omistajalleen
 - En heitä, jos väylällä on edellinen ryhmä tai muita ihmisiä
 - Olen aina vastuussa heittämästäni kiekosta
 - Epäurheilijamainen käytös voi johtaa kilpailutilanteessa hylkäämiseen

Pelaa frisbeegolfia!

Minkälainen frisbee?

Frisbeegolfissa käytettäviä kiekkoja on erilaisia, mutta aloittaaksesi et tarvitse kuin yhden kiekon. Kiekkoja voi kierroksen aikana kuitenkin olla mukana niin paljon kuin kokee tarvitsevansa ja reppuun eli bägiin mahtuu.

Kiekot jaetaan **puttereihin**, mid-range eli **midareihin**, **väylädraivereihin** ja **pituusdraivereihin**. Aloittelijalle soveltuu parhaiten putteri tai midari niiden suoran lennon ja helpomman heitettävyyden johdosta.

Entä se frisbeegolfrata?

**SUOMEN
FRISBEEGOLFLIITTO**
FINNISH DISC GOLF ASSOCIATION

Frisbeegolfradat:

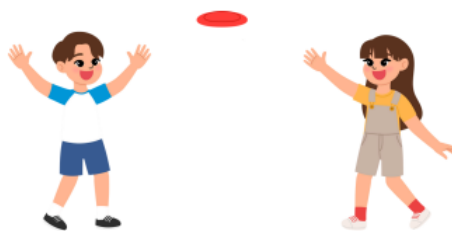
- Koostuvat **väylistä**, joita on tyypillisesti **9 tai 18**
- Eri radoilla väyliä on kuitenkin kuudesta väylästä aina 36:teen väylään asti
- 18 väylää on täysimittainen kierros, joka pelataan yleensä kilpailussa
- Voivat sijoittua **metsään, puistoon, pellolle, niitylle tai hiekkakuoppa-alueelle**
- Voivat olla tasaisia tai omata hyvin paljon korkeuseroja
 - Suomessa on **yli 1000 frisbeegolfrataa**
 - Lähialueen radat löydät helpoiten etsimällä "frisbeegolfradat" oma paikkakunta"
 - Kaikki Suomen frisbeegolfradat löydät helposti osoitteesta **frisbeegolfradat.fi**

Innostu ja onnistu!

Kaverit mukaan ja pelaamaan!

Ei tarvitse olla kokenut heittäjä;
frisbeegolfissa tärkeintä on hyvä fiilis ja
yhdessä tekeminen. Nappaa siis kaveri
mukaan, frisbee kainaloon ja suuntaa
lähimmälle radalle – kenties löydätte
molemmat uuden suosikkiharrastuksen!

Mikä frisbeegolfissa on parasta?

Oman kehityksen huomaaminen
Luonnossa liikkuminen
Itsensä haastaminen ja voittaminen
Liikunnan ilo ja onnistumiset
Monipuoliset radat ja hienot maisemat
Ystävät ja perhe
Yhteisöllisyys

**SUOMEN
FRISBEEGOLFLIITTO**
FINNISH DISC GOLF ASSOCIATION

Parasta frisbeegolfissa:

On lukemattomia sellaisia tekijöitä, joita pidetään mielekkäinä ja positiivisina asioina frisbeegolfissa. Useat liikuntamuodot ja urheilulajit mukailevat ja omaavat samoja piirteitä, mutta onko mikään laji silti niin ainutlaatuinen, kuin frisbeegolf.

Hienot maisemat sekä metsässä oleilu. Mieli lepää luonnossa

Liikunta ja saa pelata kaikenlaisten ja -ikäisten kanssa. Kisoissa on parasta sekapoolit.

Ulkona liikkuminen, kiekon lento, mukavat ihmiset lajin parissa. Myös puolison kanssa yhdessä harrastaminen

Onnistuneet heitot. Kiekon liito. Ihmiset lajin parissa.

Kehitys omassa tekemisessä, uusien ratojen bongaus, saa uusia kamuja

Ulkona liikkuminen sekä yksilösuorittamisen ja yhteisöllisyyden yhdistelmä

Sosiaalisuus ja hyvä yhteishenki pelikavereiden kesken. Myös kilpaileminen ja itsensä kehittäminen ovat lajin parhaita puolia.

Yhteisöllisyys, tule sellaisena kuin olet

Hole in one

Se kun saa kiekon lentämään just niinkun haluaa. Kauniit kiekot, kauniit erilaiset radat, onnistumisen elämykset, ihmiset.

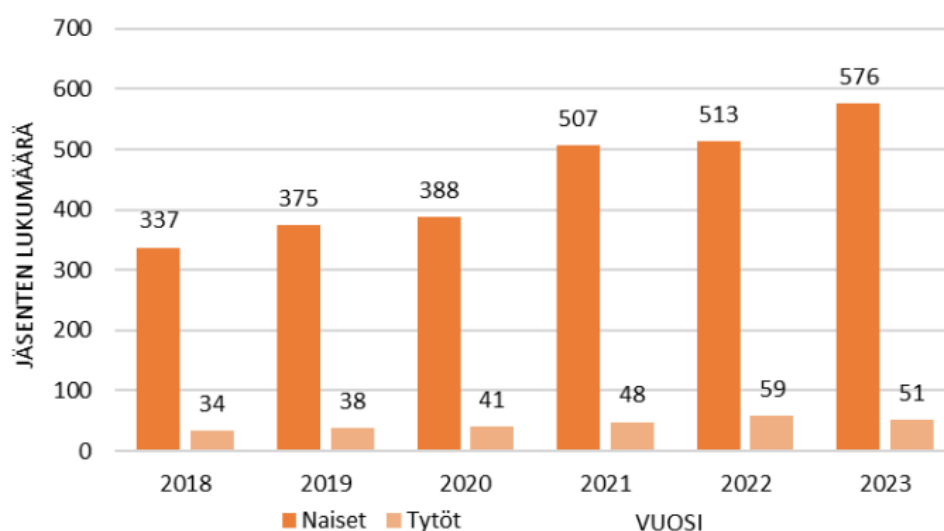
Ulkona oleminen, luonnossa liikkuminen, liikuntaa tulee puoliksi huomaamatta yllättävän paljon.

Sivulle nostetut kommentit ovat tulleet sivun vasemmassa ylä laidassa näkyvään kysymykseen naisfrisbeegolfia koskevassa kyselyssämme huhti-toukokuun aikana 2024.

**SUOMEN
FRISBEEGOLFLIITTO**
FINNISH DISC GOLF ASSOCIATION

Naisfrisbeegolf Suomessa nyt

Tyttöjen ja naisten määrä Suomen
frisbeegolfliiton jäsenseuroissa 2018- 2023
(Tilastoja ja lukuja s.a.)

Frisbeegolf- tapahtumat naisille

Suomessa on lähivuosien aikana järjestetty naisille suunnattuja frisbeegolftapahtumia, joissa tarjolla on ollut mahdollisuuksia harjoitteluun, kisaamiseen ja onnistumiseen taitotasosta riippumatta.

Lady Tour

SFL on jo useamman vuoden koordinoanut valtakunnallista tytöille ja naisille suunnattua Lady Tour -kilpailukiertuetta, jossa pelataan useampi osakilpailu kauden aikana ympäri Suomea. (Lady Tour s.a.)

- Matalan kynnyksen kilpailutoimintaa
- Ei vaadita seurajäsensyyttä, kilpailulisenssiä tai aiempaa kokemusta kilpailemisesta
- Kokeneemmat pelaajat auttavat ja tukevat aloittelijoita
- Kilpailun lisäksi tapahtuma voi sisältää oheistoimintaa, kuten opastuksia
- Osakilpailuja voivat järjestää seurat ympäri Suomen ja ne ovat yksipäiväisiä
- Vuonna 2023 osakilpailuja oli 13
- Vuonna 2024 osakilpailuja oli 8

NBDG Ladies Series™

NBDG on järjestänyt jo seitsemän kertaa NBDG Ladies Series tapahtuman, joka on tyttöjen ja naisten oma PDGA-kisojen sarja. Vuonna 2024 sarjan järjestivät NBDG yhteistyössä paikallisten seurojen ja Fribastoren kanssa. (Disc Golf Metrix 2024a.)

- PDGA-kisojen sarja
- Koska kyseessä on PDGA-liiga, osallistua voi ilman seurajäsensyyttä tai kilpailulisenssiä
- Vuonna 2024 ensimmäinen liiga pelattiin touko-kesäkuussa Uudellamaalla ja toinen heinä-elokuussa Päijät-Hämeessä
- Kumpikin liiga sisälsi 6 tapahtumaa, eli yhteensä niitä oli 12
- Kauden aikana voi osallistua yhteen, useampaan tai kaikkiin tapahtumiin

**SUOMEN
FRISBEEGOLFLIITTO**
FINNISH DISC GOLF ASSOCIATION

Skogby Lady Open

Skogby Lady Open kilpailuja on järjestetty jo useita vuosia Skogbyn frisbeegolfradalla Raaseporissa. Tapahtuma on nimensä mukaisesti suunnattu tytöille ja naisille ja kilpailuluokkia on tarjolla runsaasti. (Disc Golf Metrix 2024b.)

- SFL:n alainen PDGA C-tier erilliskilpailu
- Vuosina 2022-2024 tapahtuma on järjestetty kilpailukauden alussa, huhtikuun puolenvälin tienoilla
- Yksipäiväinen kahden kierroksen nautinnontäyteinen kilpailu
- Vuonna 2024 järjestäjänä toimivat Skogby IK Frisbeegolf yhdessä Team Melkein onnistujien kanssa

Power Putt Ladies Open 2021 & 2022

Suomessa on kaksi kertaa järjestetty Power Putt Ladies Open tapahtuma. Molemmat kisatapahtumat olivat matalan kynnyksen tytöille ja naisille suunnattuja tapahtumia, joista löytyi jokaiselle oma kilpailuluokka taitotasosta riippumatta. Seurajäsenyyttä tai kilpailulisenssiä ei tarvittu ja osallistuminen tapahtumiin oli ilmaista.

Lue lisää:
Instagram
powerputtopen

2021:

- Karkkilan frisbeegolfradalla 25.9.
- Viisi eri metrix ratingiin tai ikään perustuvaa kilpailuluokkaa
- Tapahtumassa myös puttiklinikka ja heitonopeuskilpailu
- Osallistujia yhteensä 100 (Disc Golf Metrix 2021)

2022:

- Heinola DiscGolfPark Wordissa eli Kippasuolla 24.9
- 11 eri metrix ratingiin tai ikään perustuvaa kilpailuluokkaa
- Erilaisia klinikoita: lämmittely, puttaus, lähestyminen, mentaalipeli
- Tapahtumassa myös puttinolla sekä heitonopeustutka
- Euroopan suurin naisfrisbeegolftapahtuma
- Osallistujia yhteensä 179 (Disc Golf Metrix 2022)

**SUOMEN
FRISBEEGOLFLIITTO**
FINNISH DISC GOLF ASSOCIATION

PDGA Women's Global Event

- Kansainvälinen WGE on vuodesta 2012 lähtien tarjonnut tytöille ja naisille mahdollisuuden osallistua frisbeegolfaajia yhdistävään tapahtumaan
- WGE:n idea on, että kaikki tytöt ja naiset pelaavat saman viikonlopun aikana kaksi kilpailukierrosta ympäri maailmaa
- Vuonna 2024 tapahtumia oli maailmanlaajuisesti yhteensä 155 kappaletta ja tyttö- ja naispelaajia kilpailemassa yhteensä 3543

Suomesta tapahtumaan osallistui kolme kilpailua:

- WGE - Ladies Series Puolarmaari Powered by Fribastore
 - WGE Jyväskylä (järjestäjänä Jyväskylän liitokiekkoilijat)
 - Ainon päivän kisa 2024 + WGE (järjestäjä Oulun Frisbeeseura)
- (Suomen frisbeegolfliitto ry 2024.)

Klinikat ja muut tapahtumat

Suomessa on ollut saatavilla myös erilaisia heittoklinikoita. Näitä on ollut Lady Tour -osakilpailuiden ohessa sekä esimerkiksi Power Putt -tapahtumien yhteydessä.

Jyväskylän liitokiekkoilijat järjestivät kesällä 2023 heittoklinikoita tytöille ja naisille. Klinikaille osallistuminen oli ilmaista ja niiden sisällöt kaikille sopivia. Klinikkoita oli Jyväskylässä viisi kertaa toukokuussa, joista ensimmäisen tapahtuman aiheena oli tutustuminen lajiin. Mahdollisuus oli osallistua yhdelle tai useammalle kerralle.

(Talvensola 2023.)

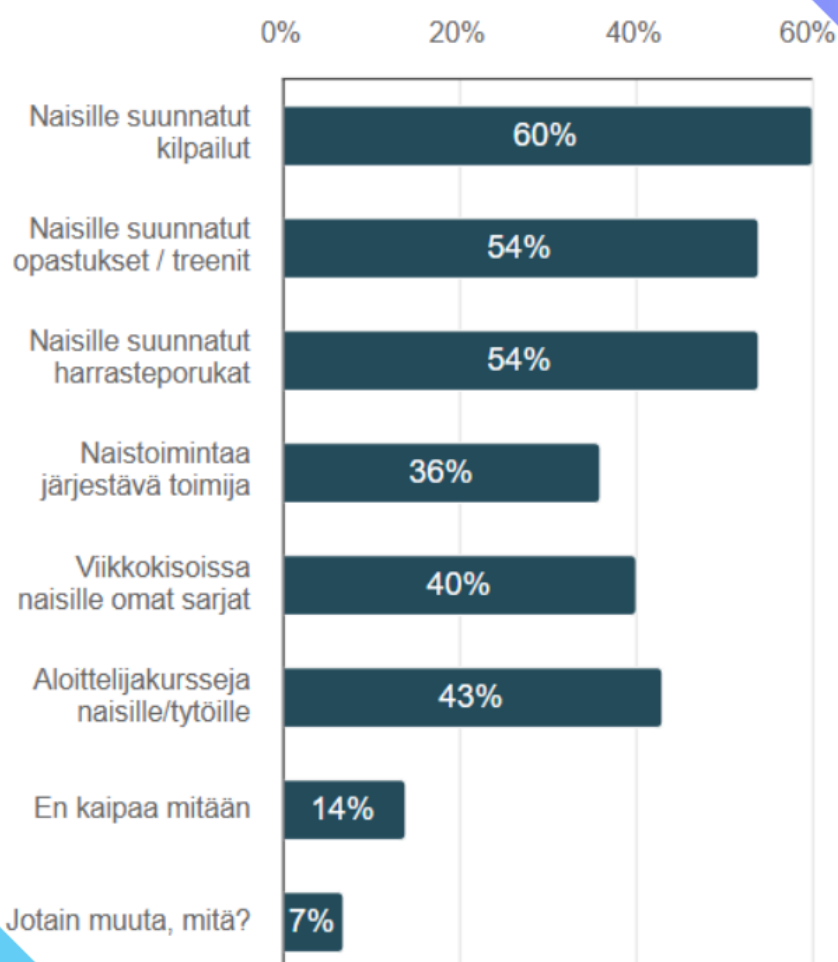
Erilaisia pelkästään naisille ja tytöille suunnattuja kilpailuita ja tapahtumia on järjestänyt edellä mainittujen lisäksi monet seurat ja muut tahot ympäri Suomea.

**SUOMEN
FRISBEEGOLFLIITTO**
FINNISH DISC GOLF ASSOCIATION

Millaista sisältöä (esimerkiksi tapahtumia, toimijoita, naisille omia sarjoja jne.) kaipaisit naisfrisbeegolfiin?

Vastaajien määrä: 152, valittujen vastausten lukumäärä: 469

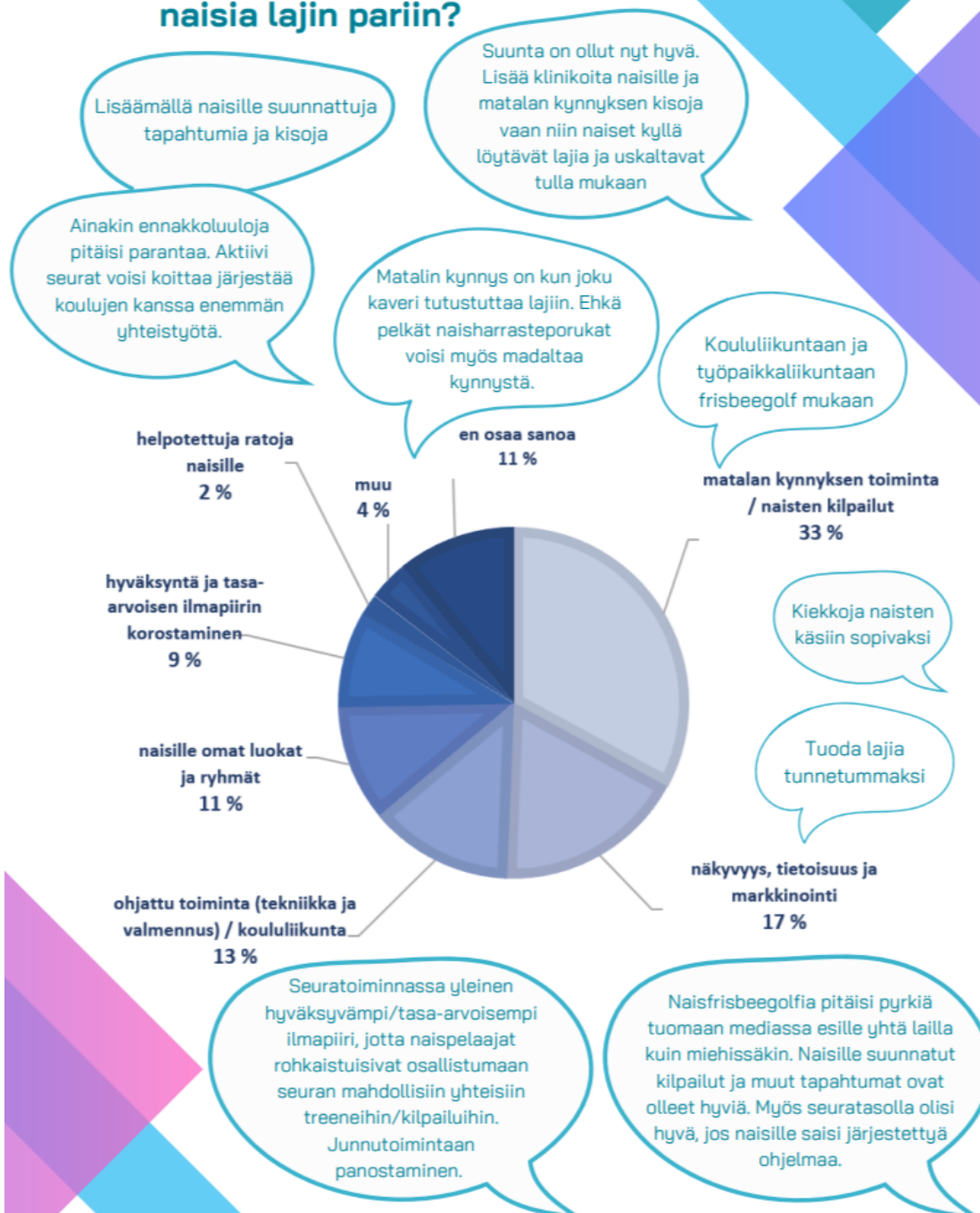

Nämä tulokset ovat tulleet kaavion ylläladassa näkyvään kysymykseen naisfrisbeegolfia koskevassa kyselyssämme huhti-toukokuun aikana 2024.

**SUOMEN
FRISBEEGOLFLIITTO**
FINNISH DISC GOLF ASSOCIATION

Miten naisfrisbeegolfia voisi kehittää, jotta saataisiin lisää naisia lajin pariin?

Tämän kaavion tulokset sekä nostetut kommentit ovat tulleet sivun vasemmassa yläalaidassa näkyvään kysymykseen naisfrisbeegolfia koskevassa kyselyssä huhti-toukokuun aikana 2024. Vastaajien kokonaismäärä oli 152.

SUOMEN FRISBEEGOLFLIITTO
FINNISH DISC GOLF ASSOCIATION

Mitä lisää naisfrisbeegolfiin?

Naisille ja tytöille
suunnattuja
matalan kynnyksen
kilpailuja

Lajiin tutustuttavia
tapahtumia ilman
painetta
menestymisestä tai
kilpailullisuudesta

Turvallisen ja
kannustavan ilmapiirin
luominen ja korostaminen
riippumatta siitä,
millainen tai kenelle
suunnattu tapahtuma tai
kilpailu on kyseessä

Erilaiset parikisat, joissa
naisilla on kaverin tai
perheenjäsenen kanssa
matalampi kynnyks
harjoitella kilpailemista
Esim. ystävänpäiväkisa

Parikisat, joissa
jokaisen parin toinen
pelaaja on O-rating
--> Ajatuksena tuoda
ja innostaa uusi
ihminen lajin pariin

**Erilaista sisältöä
frisbeegolfin liittyen
löytää helposti sosiaalisen
median kanavista.**

Suomen frisbeegolfliitto

Facebookissa:

facebook.com/@frisbeegolfliitto

Lady Tour Facebookissa:

facebook.com/SFLLadyTour

Naisille suunnatussa frisbeegolfryhmässä voi
keskustella frisbeegolfista, kysyä seuraa
heittämään ja löytää itseä kiinnostavia
tapahtumia.

Frisbeegolf- ryhmä naisille Facebookissa:

www.facebook.com/groups/105990239559579/

Instagram

[@frisbeegolfliitto](https://www.instagram.com/frisbeegolfliitto)

**SUOMEN
FRISBEEGOLFLIITTO**
FINNISH DISC GOLF ASSOCIATION

**Lisätietoa frisbeegolfista,
säännöistä, kilpailuista ja
tapahtumista löydät Suomen
frisbeegolfliiton nettisivuilta**

frisbeegolfliitto.fi

**SUOMEN
FRISBEEGOLFLIITTO**
FINNISH DISC GOLF ASSOCIATION

Lähteet

Disc Golf Metrix. 2021. The Powerputt Girls & Ladies Open 2021.

WWW-dokumentti. Saatavissa:

<https://discgolfmatrix.com/1860243&view=info> [viitattu 7.11.2024].

Disc Golf Metrix. 2022. Power Putt Ladies Open 2022, presented by Discmania. WWW-dokumentti. Saatavissa:

<https://discgolfmatrix.com/2024003&view=info> [viitattu 7.11.2024].

Disc Golf Metrix. 2024a. NBDG Ladies Series #2 Powered by Fribastore.

WWW-dokumentti. Saatavissa:

<https://discgolfmatrix.com/2906065&view=info> [viitattu 7.11.2024].

Disc Golf Metrix. 2024b. Skogby Lady Open 2024. WWW-dokumentti.

Saatavissa: <https://discgolfmatrix.com/2503654&view=info> [viitattu 7.11.2024].

Lady Tour. s.a. Suomen frisbeegolfliitto ry. WWW-dokumentti. Saatavissa:

<https://frisbeegolfliitto.fi/lady-tour/> [viitattu 7.11.2024].

Tilastoja ja lukuja. s.a. Suomen frisbeegolfliitto ry. WWW-dokumentti.

Saatavissa: <https://frisbeegolfliitto.fi/tilastoja-ja-lukuja/> [viitattu 7.11.2024].

Suomen frisbeegolfliitto ry. 2024. 2024 PDGA Women's Global Eventissä suomalaismenestystä. WWW-dokumentti.

Saatavissa: <https://frisbeegolfliitto.fi/2024/05/24/2024-pdga-womens-global-eventissa-suomalaismenestysta/> [viitattu 7.11.2024].

Talvensola, S. 2023. JyLin heittoklinikat tytöille ja naisille.

WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://jyli.fi/jylin-heittoklinikat-tytoille-ja-naisille/> [viitattu 7.11.2024].

